

374.013
ร 2127
ร 3

ทัศนคติของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครูผู้สอนการศึกษานักผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปริญญานิพนธ์
ของ
รังสรรค์ สลับแสง

ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑ พค 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สิงหาคม 2527

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

178695

ทัศนคติของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครูผู้สอนการศึกษานักเรียนแบบเบ็ดเสร็จ
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทคัดย่อ
ของ
รังสรรค์ สลับแสง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สิงหาคม 2527

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาทัศนคติและความนึกเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครูผู้สอนการศึกษาระดับปริญญาโทแบบเบ็ดเสร็จ โดยแบ่งทัศนคติและความนึกเห็นต่อครูออกเป็น 5 ด้าน คือ การสอน การปกครอง ความประพฤติ ลักษณะท่าทางและความสัมพันธ์กับนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเลือกมาจากนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2526 มีจำนวนทั้งสิ้น 691 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามทัศนคติและความนึกเห็นของนักศึกษาที่มีต่อครู ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ถามทัศนคติและความเห็น 5 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวม 50 ข้อ แบบสอบถามนี้ได้นำไปทดลองหาคุณภาพก่อนการเก็บข้อมูลจริง

ในการวิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้นักศึกษาตอบ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม ซึ่งหาแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพโดยใช้ t -test และ F -test แล้วแต่กรณี

ผลการวิจัยพบว่าโดยส่วนรวมนักศึกษามีทัศนคติและความนึกเห็นต่อครูผู้สอนอยู่ในเกณฑ์สูง โดยมีค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ด้านเท่ากับ 4.10 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน พบว่าด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.17$) รองลงมาได้แก่การสอน ($\bar{x} = 4.14$) ส่วนอีก 3 ด้าน ได้แก่ การปกครอง ความประพฤติ และลักษณะท่าทางมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.06

เมื่อพิจารณาโดยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติและความนึกเห็นของนักศึกษาแต่ละกลุ่มพบว่า นักศึกษากลุ่มอายุต่างกันและอาชีพต่างกัน มีทัศนคติและความนึกเห็นต่อครูในด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษากัน ส่วนด้านอื่นๆอีก 4 ด้านไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับองค์ประกอบด้านเพศ และระดับการศึกษา ไม่ได้ทำให้ทัศนคติ และ ความนึกเห็นแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม นักศึกษาทุกกลุ่มมีทัศนคติและความนึกเห็นต่อครูทั้ง 5 ด้านอยู่ในเกณฑ์สูง นั่นคือ นักศึกษามีทัศนคติและความนึกเห็นที่ดีต่อครูผู้สอน.

ATTITUDES OF ADULT STUDENTS TOWARDS ADULT FUNCTIONAL EDUCATION TEACHER
IN THE NORTHEAST

AN ABSTRACT

BY

RANGSON SALABSANG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
August 1984

The purpose of this study was to investigate adult students attitude toward teachers in the functional education program which divided into 5 aspects teaching administration general behavior, personality and relationship to students.

The subjects were selected from level 3 and 4 adult students in the north-east, who registered in the second school term of the academic year B.E. 2526. The sample size was 619.

The attitude scales, constructed by the researcher, were used to collect the data. The scales measured 5 aspect of attitudes each of which comprised of 10 items and tottalling 50 items.

The students were asked to answer the questionnaire. The data were analyzed by computing arithmetic means, which represent attitudes of different group of students in respect to sex, age, educational level and occupation. The mean differences were tested by using t-test and F-test

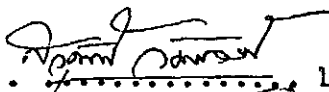
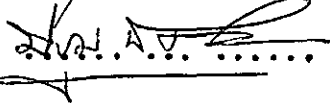
The result of the study shows that, as a whole, the students have good attitude towards their teachers. The arithmetic mean of all 5 aspects is 4.10. In considering each aspect of attitudes, the "relationship to students" shows the highest mean score ($\bar{x} = 4.17$) teaching aspect comes next ($\bar{x} = 4.14$) and the other three aspects administration, general behavior and personality has the same score ($\bar{x} = 4.06$) while the teaching aspect comes next ($\bar{x} = 4.14$) and the other three aspects administration, general behavior and personality has the same score ($\bar{x} = 4.06$)

In comparing the mean, student with different age and occupation express significantly different of attitude toward teachers in regard to "the relationship to students". Meanwhile, this is no

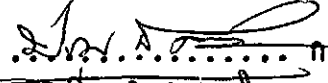
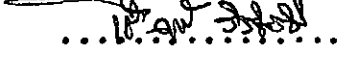
different of attitude among students in regard to sex and level of education. However, all groups of students express positive attitudes towards their teachers in all 5 aspects.

คณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิทินพจน
ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นว่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา


..... ประธาน

..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ


..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจาก ผศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ และ ผศ.ดร.ปฐม นิคมานนท์ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอน และเป็นกรรมการควบคุมการทบทวนปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาอย่างใกล้ชิดตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมาในโอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์เบญจา ชันไพบุลย์ อาจารย์เชียรกร วิวิธสิริ ที่ได้กรุณาแนะนำชี้แจงตลอดจนให้กำลังใจในการทบทวนปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลงด้วยดี และขอขอบคุณ ดร.ทวี นาคบุตร ดร.ปรียานุช จริยวิทยานนท์ อาจารย์นิคม ทองพิทักษ์และอาจารย์สมชาย ทีปกร ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์สมชาย ทีปกร ได้กรุณาอนุเคราะห์นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล มาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ จึงทำให้ผลการวิจัยสำเร็จได้เร็วขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจากผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ที่มีส่วนช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จลงด้วยดี และยังมีอีกหลาย ๆ คนที่ไม่อาจกล่าวนามได้ทั้งหมด ที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดามารดา ตลอดจนครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านของผู้วิจัย

รังสรรค์ สลับแสง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนา	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย .	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ .	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .	8
การศึกษานัยใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 .	8
ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็นและทัศนคติ ..	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครู ...	14
การวิจัยภายในประเทศ .	14
การวิจัยในต่างประเทศ	16
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า .	19
ประชากรและวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง .	19
ประชากร .	19
กลุ่มตัวอย่าง .	19
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ..	21
การหาคุณภาพของเครื่องมือ .	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล	23
การวิเคราะห์ข้อมูล .	23

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	27
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
ทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาระดับที่ 3 - 4	
ที่มีต่อครู ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	28
การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู	
ระหว่างนักศึกษาเพศชายและหญิง	37
การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู	
ของนักศึกษาอายุต่างกัน	39
การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู	
ระหว่างนักศึกษาต่างระดับชั้น	43
การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู	
ของนักศึกษาที่ประกอบอาชีพและไม่ได้ประกอบอาชีพ	46
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	49
ความมุ่งหมายของการวิจัย	49
ความสำคัญของการวิจัย	49
สมมติฐานของการวิจัย	49
วิธีดำเนินการวิจัย	50
ผลการวิจัย	50
อภิปรายผล	51
ข้อเสนอแนะ	55
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก	61

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงโรงเรียนผู้ใหญ่ว่า จังหวัด และจำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่ แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	20
2 คะแนนเฉลี่ยและความถี่ในการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับที่ 3-4 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	28
3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็น ที่มีต่อครูของนักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายและหญิง	38
4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็น ที่มีต่อครูของนักศึกษากลุ่มอายุต่างกัน	39
5 ค่า q - statistic ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษา ของนักศึกษาที่มีอายุต่างกันเป็น รายคู่	42
6 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็น ที่มีต่อครู ระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4	44
7 การ เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็น ที่มีต่อครู ของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ประกอบอาชีพ และไม่ประกอบอาชีพ	46
8 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	73
9 ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มนักศึกษาที่มีอายุ 20 ปีลงมา 20-25 ปี และ 20 ปีขึ้นไป	78

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
10	ค่า F - ratio ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ระหว่างนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน	79
11	ค่า F - ratio ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ด้านการสอนของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน	80
12	ค่า F - ratio ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ด้านการปกครองของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน	81
13	ค่า F - ratio ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ด้านลักษณะท่าทางของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน	82
14	ค่า F - ratio ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ด้านความประพฤติของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน	83
15	ค่า F - ratio ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษาของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน	84

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษา
ที่มีต่อครู ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ . 36
2. เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็น
ที่มีต่อครู ของนักศึกษากลุ่มอายุต่างกัน. . . . 41
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูทั้ง
5 ด้าน ระหว่างนักศึกษานักใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3
และระดับที่ 4 45
4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูทั้ง
5 ด้าน ระหว่างนักศึกษานักใหญ่ที่ประกอบอาชีพ
และไม่ได้ประกอบอาชีพ 48

บทที่ 1

บทนา

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศจะสำเร็จด้วยดีนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการและที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งคือการศึกษา เพราะเป็นระบบที่ทาหน้าที่พัฒนากำลังคนเพื่อไปพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันว่า

" . ปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งทั้งของชีวิตและสังคมคือการศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานส่งเสริมความเจริญ ความมั่นคง เกือบทุกอย่างในบุคคลและประเทศชาติ.. " (ภาณุรัตน์ รัตยาภาส 2525 : 247)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ผ่านมาทั้ง 4 ฉบับแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาประเทศไม่บรรลุผลสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะอุปสรรคส่วนหนึ่ง ได้แก่คุณภาพของประชากร นั่นคือประชากรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาค่ำ เพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เท่านั้น และอีกส่วนหนึ่งประมาณ 14.5 เปอร์เซ็นต์ของประชากรในวัยผู้ใหญ่เป็นผู้ที่ไม่รู้หนังสือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2524 : 3) ด้วยเหตุนี้รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยจึงพยายามเร่งขยายบริการทางการศึกษา ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนโดยเฉพาะการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนที่อยู่นอกโรงเรียน นับว่าเป็นนโยบายที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของรัฐบาลและมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดของประเทศ

กรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ในการให้บริการทางด้านการศึกษา แก่ประชาชนที่อยู่นอกโรงเรียนในทุกภูมิภาคของประเทศ เป็นงานที่มุ่งเน้นที่จะพัฒนาประชาชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีความพร้อมที่จะรับบริการ ตลอดจนให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของตนเอง ครอบครัวและชุมชนให้ดีขึ้น สำหรับแนวทางจัดการศึกษานอกโรงเรียนยึดหลัก 3 ประการคือ

1 การให้ความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต ซึ่งได้แก่ โครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือ การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 1-2 การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 5 การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ประเภท

ชั้นเรียนและทางวิทยุไปรษณีย์ การศึกษาสำหรับชาวเขา เป็นต้น

2 การให้บริการข่าวสารข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์ ได้แก่ การจัดที่อ่านหนังสือ ประจำหมู่บ้าน ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ การจัดหน่วยโสตทัศนศึกษา เป็นต้น

3. การเพิ่มพูนความรู้และทักษะวิชาชีพในการประกอบอาชีพ เช่น การฝึกอบรม ประชาชน การจัดกลุ่มสนใจ การจัดชั้นเรียนวิชาชีพระยะสั้นประเภทประจำที่และประเภทเคลื่อนที่ เป็นต้น (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2526 : 119)

บริการการศึกษาที่ประชาชนให้ความสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งก็คือ การจัดการศึกษา สายสามัญ นั่นคือการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับต่าง ๆ เป็นการเรียนเพื่อการเทียบ ความรู้สายสามัญกับการศึกษาในระบบโรงเรียนที่ประชาชนสนใจมากคือ การศึกษาผู้ใหญ่ แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ซึ่งเทียบเท่าประถมศึกษาปีที่ 6 และมีมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามลำดับ

สำหรับการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ได้พัฒนามาจาก การศึกษา ผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 3 และระดับที่ 4 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 และประกาศใช้ทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2522 จัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่ขาดโอกาสที่จะศึกษาในระบบโรงเรียน อุดมจากสาเหตุหลายประการ

จากการสำรวจผู้ที่ไม่ได้เรียนต่อก่อนใช้หลักสูตรภาคบังคับ 6 ปี ผู้ที่จบป. 4 แล้ว ไม่มีโอกาสเรียนต่อจำนวน 6 แสนคน ผู้ที่เรียนต่อป. 7 ไปแล้วไม่มีโอกาสเรียนต่อจำนวน 7 หมื่นคน บุคคลประเภทนี้ถือว่าอยู่ในกลุ่มผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษาสายสามัญ (อารี กุลคันธ์ 2525 : 7) ซึ่งมีจำนวนมากหากปล่อยทิ้งไว้ไม่เปิดโอกาสให้คนกลุ่มนี้ได้เรียนซึ่ง อาจทำให้เกิดปัญหาแก่สังคมได้ ดังนั้นโครงการการศึกษานอกโรงเรียน ตามแผนพัฒนา การศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 (2525-- 2529) จึงได้กำหนดเป้าหมายที่จะผลิตผู้ที่เรียน จบการศึกษาสายสามัญระดับที่ 1 - 5 จำนวน 1,668,800 คน (กรมการศึกษานอก โรงเรียน 2524 : 38) ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะเป็นกำลังส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศ

ถึงแม้การศึกษาผู้ใหญ่มีกระบวนการเรียนการสอน ที่แตกต่างไปจากการศึกษา ในระบบโรงเรียนหลายประการเป็นต้นว่า จุดมุ่งหมายก็คือเมื่อเรียนแล้วสามารถที่จะนำ

ความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ นักศึกษาผู้ใหญ่มีพฤติกรรมที่ต่างออกไปจากนักเรียนในชั้นเรียนปกติ เช่น มีประสบการณ์มาก มีความรับผิดชอบ ไม่ค่อยกล้าแสดงออก ไม่ชอบถูกตักเตือน ไม่ชอบการลงโทษ ไม่ชอบวิธีการเรียนแบบเด็ก แต่การจัดการศึกษาผู้ใหญ่ก็น่าเป็นเช่นเดียวกันกับการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน ซึ่งส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับครูเป็นหลักในการที่จะช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนได้พัฒนาและดำเนินไปถึงจุดหมายที่ได้กำหนดไว้ การดำเนินการสอนให้เกิดผลสำเร็จนั้น ครูควรมีทั้งความรู้ในวิชาที่สอน และจะมีทักษะในการสอน นอกจากนั้นจะต้องมีอุดมคติในการเป็นครูสูง กล่าวคือมีความรับผิดชอบและเป็นพี่เลี้ยงของนักเรียนได้ (สาโรช บัวศรี 2514 : 24 - 25) และ "ครูที่ดีนั้นจะต้องมีความรู้ มีขันติธรรม ความอดทน พร้อมทั้งมีพรหมวิหารธรรมอยู่ในตัวพร้อมบริบูรณ์ ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดสำหรับศิษย์ ต้องเป็นมิตรกับศิษย์ ต้องเป็นพ่อและแม่และสมณะ ของศิษย์ด้วย การสอนก็ควรมีรสชาติมีความสนุกเป็นที่ตั้ง ไม่ใช่มาทาส่งครามกับเด็ก (ส.จิรวิทย์ 2513 : 46 - 48)

ทัศนคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการเรียน สำหรับการศึกษาผู้ใหญ่สิ่งที่จะต้องเน้นเป็นพิเศษคือ ทัศนคติและนิสัยในการคิดค้นหาความรู้ด้วยตนเอง (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ 2524 : 59)

ทัศนคติระหว่างครูกับนักเรียน ถิ่นว่าเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะหาให้ผลของการศึกษสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ผลจากการศึกษาของ สเตน (Stein 1975 : 322 - 326) พบว่า ถ้าครูมีทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียน ผู้เรียนก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อครูด้วย

นักศึกษาผู้ใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาก บางเรื่องอาจมีความรู้มากกว่าครูแต่ถ้าครูไม่สามารถที่จะชี้แจงหรืออธิบายให้นักศึกษาเข้าใจได้ ก็อาจทำให้นักศึกษามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครู ทัศนคติจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ที่จะมีส่วนโดยตรงกับความสำเร็จหรือล้มเหลวในกระบวนการศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่มิอาจหลีกเลี่ยงต่อพฤติกรรมของผู้เรียนตลอดจนการเรียนการสอน (ก่อ สวัสดิพานิช 2517 : 15) ถ้าผู้เรียนมีความพอใจและรู้สึกสบายอารมณ์ในการกระทำหรือพฤติกรรมของครู ที่แสดงต่อตนเองหรือเพื่อนฝูงซึ่งการกระทำของครูนั้น จะช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน ส่งเสริมความสนใจต่อการเรียนตลอดจนปลูกฝังทัศนคติที่ดี (นันททรัพย์ จันทร์หอม 2505 : 2)

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา เกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนเป็นพิเศษ และเห็นว่าทัศนคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการเรียนการสอน สมควรที่จะได้ทำการวิจัยเพื่อทดสอบดูว่า ในปัจจุบันทัศนคติของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครูเป็นเช่นไร ถ้าหากว่านักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อครู ก็ย่อมจะมีความตั้งใจเรียน พร้อมทั้งจะมีความรู้สึกว่าคุณมีความสุขในการศึกษาเล่าเรียน ทำให้การพัฒนาการศึกษาดำเนินไปได้อย่างเต็มที่ในทางตรงกันข้าม ถ้านักศึกษามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครู ก็ย่อมจะไม่เต็มใจในการพบปะกับครู เกิดความท้อถอยและไม่เป็นสุขในการเล่าเรียน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้นับว่าเป็นอุปสรรคในการเรียนและการสอน

จากเหตุผลและแนวคิดดังกล่าว จึงได้ทำการศึกษาวิจัยทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครู เพื่อที่จะได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ทั้งด้านตัวครูและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาของชาติอย่างเต็มที่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4 ที่มีต่อครูผู้สอนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 2 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4 ที่มีต่อครู โดยเปรียบเทียบในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพของนักศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

- 1 ผลจากการศึกษารังนี้ สามารถจะนำมาใช้ประกอบเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนผู้ใหญ่ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 2 ผลจากการศึกษา จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่ รวมทั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค กรมการศึกษา
นอกโรงเรียน ได้ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรครูผู้สอนในโรงเรียนผู้ใหญ่

ขอบเขตของการวิจัย

1 การศึกษารั้วนี้จะจำกัดเฉพาะนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่เรียนตามหลักสูตร การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4 ที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองเฉพาะ จังหวัดที่มีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีทั้งสิ้น 12 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครราชสีมา ร้อยเอ็ด ยโสธร สุรินทร์ ขอนแก่น สกลนคร มหาสารคาม ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และอุบลราชธานี

2 การศึกษารั้วนี้จะศึกษากับนักศึกษา ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2526 ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2526 ถึงเดือนมีนาคม 2527 (ดูรายละเอียดในบทที่ 3)

3 ตัวแปรที่จะศึกษามีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาผู้ใหญ่มีดังนี้

3.1.1 เพศ แบ่งเป็น เพศชายและเพศหญิง

3.1.2 อายุ แบ่งเป็น 3 ระดับคือ

3.1.2.1 ต่ำกว่า 20 ปี

3.1.2.2 ระหว่าง 20 - 25 ปี

3.1.2.3 25 ปีขึ้นไป

3.1.3 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับคือ

3.1.3.1 การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3

3.1.3.2 การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4

3.1.4 อาชีพ ได้แก่การประกอบอาชีพของนักศึกษา แบ่งเป็น

2 กลุ่มคือ

3.1.4.1 ผู้มีอาชีพและรายได้ประจำ

3.1.4.2 ผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพและไม่มีรายได้ประจำ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะคิของนักศึกษาที่มีต่อครู แบ่งเป็น 5 ด้าน

ได้แก่

3.2.1 การสอน

- 3 2 2 การปกครอง
- 3 2 3 ความประพฤติ
- 3.2 4 ลักษณะท่าทาง
- 3 2.5 ความสัมพันธ์กับนักศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1 นักศึกษาผู้ใหญ่ หมายถึง นักศึกษาที่เรียนในชั้นการศึกษาระดับที่ 3-4 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้
- 2 ครู หมายถึง ครูที่สอนในโรงเรียนผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- 3 ทักษะและความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกทั่ว ๆ ไปของบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด ในที่นี้หมายถึงความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครูผู้สอน ในด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่
 - 3.1 การสอน ได้แก่ ความรู้ความสามารถของครู ในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล การรู้จักใช้เทคนิคการสอนผู้ใหญ่ และกิจกรรมอื่น ๆ ในการเรียนการสอน
 - 3 2 การปกครอง หมายถึง พฤติกรรมของครู ที่เกี่ยวกับการควบคุมดูแลนักศึกษาผู้ใหญ่ เป็นต้นว่าการให้เสรีภาพ การลงโทษนักศึกษาที่กระทำความผิด การรักษาระเบียบวินัยในการสอน
 - 3 3 ความประพฤติ ได้แก่ การวางตัวของครู การควบคุมอารมณ์ มารยาท และควมมีวินัยของครู
 - 3.4 ลักษณะท่าทาง หมายถึง ลักษณะภายนอกของครูที่สามารถสังเกตเห็นได้ ตัวอย่างเช่น การแต่งกาย กิริยาท่าทาง การพูด เป็นต้น
 - 3.5 ความสัมพันธ์กับนักศึกษา หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งแสดงออกในลักษณะการเป็นมิตร การให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาอย่างสมเหตุสมผล

สมมติฐานของการวิจัย

- 1 นักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน
- 2 นักศึกษาผู้ใหญ่กลุ่มอายุต่างกัน มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน
- 3 นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4 มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน
4. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า ได้แบ่งออกเป็น

3 ตอนดังนี้

1. การศึกษาผู้ใหญ่วัยเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4
2. ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็นและทัศนคติ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครู

การศึกษาผู้ใหญ่วัยเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4

หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่วัยเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 เริ่มร่างในปี พ.ศ. 2518 และประกาศใช้ทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2522 แทนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 3-4 หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรต่อจากหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่วัยเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐานโดยมุ่งที่จะ

ส่งเสริมผู้ที่ไม่มีโอกาสศึกษาในระบบโรงเรียนภาคปกติ ให้มีความรู้ ทักษะ ทัศนคติและวัฒนธรรมอันจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ การศึกษาหาความรู้ และการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน เพื่อให้มีความสามารถในการดำรงชีวิต การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หลักสูตรนี้มีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความความต้องการของตน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2525 : 26)

กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้เสนอแนะหลักการสำคัญของกรศึกษาผู้ใหญ่วัยเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ดังนี้

1. เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียนภาคปกติ ได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม อันเป็นพื้นฐานสำหรับประกอบอาชีพ ตามความสามารถและความสนใจ เพื่อปรับปรุงและส่งเสริมอาชีพที่ทาอยู่แล้วได้ดีขึ้น

2. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียน นำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียน ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานสำหรับปรับปรุงการดำรงชีวิตของตนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งแวดล้อมและวิทยาการใหม่ ๆ

3. เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างเอกภาพของชาติโดยส่วนรวมเป็นหลักใหญ่ แต่ต้องให้สอดคล้องกับสภาพการแก้ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นได้

4. เป็นการศึกษาที่มุ่งอบรมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย รู้จักสิทธิหน้าที่ของพลเมืองดี ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนรู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงกระบวนการคิด ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการคือ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ข้อมูลเกี่ยวกับสังคมสิ่งแวดล้อม และข้อมูลเกี่ยวข้องกับวิชาการ อันจะก่อให้เกิดผลแก่ผู้เรียนดังต่อไปนี้

1 เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่ง ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรมอันดีงาม

2 เป็นพลเมืองดี มีศีลธรรม มีระเบียบวินัย รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดี ในระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม

3. มีความสามารถและทักษะเพียงพอแก่การประกอบอาชีพ การศึกษาเพิ่มเติม หรือการดำเนินชีวิต ทั้งนี้ได้คำนึงถึงการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง และการมีพื้นฐานความรู้ซึ่งเพียงพอที่จะแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

4. เข้าใจปัญหาการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รู้จักพิจารณาและคิดตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

5. มีเจตคติที่ดีต่อ समाอาชีพทุกชนิด ฝึกให้ขยันอดทนประหยัดตลอดจนรู้จักสงวนและบำรุงรักษาสาธารณสมบัติและทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

หลักสูตรการศึกษานิวใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 มีจำนวนเรียน 30 หน่วยกิตและการศึกษานิวใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 มีจำนวนเรียน 50 หน่วยกิต ซึ่งมีโครงสร้างของหลักสูตรดังนี้

วิชาบังคับ

- 1 วิชาภาษาไทย (ท 1 - ท 5)
- 2 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (ส 1 - ส.7)
3. วิชาชีพ (ระดับ 3 หน่วยกิต)

วิชาเลือก

- 1 วิชาภาษาไทย (ท.6 - ท.11)
- 2 วิชาคณิตศาสตร์ (ค.1 - ค.6)
3. วิชาวิทยาศาสตร์ (ว.1 - ว 4)
4. วิชาภาษาอังกฤษ (อ.1 - อ 10)
5. วิชาชีพ (ระดับ 3 ไม่เกิน 6 หน่วยกิต ไม่ซ้ำกับที่เรียนในวิชาบังคับเลือก
แล้ว ระดับที่ 4 ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ไม่ซ้ำกับที่เรียนในระดับที่ 3 และเป็นวิชาบังคับ
ในระดับที่ 4)

สำหรับนักศึกษาที่เป็นพระภิกษุสามเณรระดับที่ 3-ให้เรียนวิชาบังคับ 16 หน่วยกิต
ระดับที่ 4 ให้เรียนวิชาบังคับ 20 หน่วยกิต และมีวิชาเลือกสามมัยอย่างน้อย 30 หน่วยกิต
กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้เสนอแนะ การจัดการเรียนการสอนการศึกษา
นิวใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ดังนี้

- 1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนเนื้อหาในแต่ละบทเรียนควรให้
ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์ สภาพท้องถิ่น ความสนใจของผู้เรียน และให้มีความสัมพันธ์ระหว่าง
รายวิชามากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- 2 ผู้สอนควรใช้วิธีสอนที่จะให้ผู้เรียนรู้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น โดย
ฝึกให้คิดเป็นแก้ปัญหาเป็น และรู้จักนำเอาความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันโดยการ
พิจารณาวิธีสอนที่เห็นว่าเหมาะสมกับจุดประสงค์และลักษณะเนื้อหาวิชา เช่น การสอนแบบ

แก้ปัญหา การค้นคว้า การอภิปรายและการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น

3 ผู้สอนควรจะคำนึงถึงการที่จะให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียน ทั้งภาควิชาการและภาคปฏิบัติ ซึ่งมีผลส่งเสริมคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล และให้ผู้เรียนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

เวลาที่ใช้ในการเรียนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 นั้น ปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ได้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร โรงเรียนจะต้องเปิดสอนระดับที่ 3 สัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 2 คาบ ส่วนระดับที่ 4 เปิดสอนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 5 วัน นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนระดับที่ 3 ไม่เกินภาคเรียนละ 12 หน่วยกิต และระดับที่ 4 ไม่เกินภาคเรียนละ 18 หน่วยกิต และต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 3 ภาค ไม่นับภาคฤดูร้อน จึงมีสิทธิขอรับประกาศนียบัตรการศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 3 หรือระดับที่ 4 แล้วแต่กรณี

ผู้ที่จบการศึกษาหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 นี้ มีศักดิ์และสิทธิเช่นเดียวกับผู้ที่สอบไล่ได้ในระบบโรงเรียน ตามหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พ.ศ. 2521 นั่นคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามลำดับ (กรมการศึกษา นอกโรงเรียน 2525 26 - 33)

ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็นและทัศนคติ

นักจิตวิทยาทั้งหลายต่างก็ยอมรับกันว่า ความคิดเห็นและทัศนคติในบุคคลนั้นมีการผสมกลมกลืนกันจนแทบแยกกันไม่ออก แต่มีข้อแตกต่างพอที่จะมองเห็นได้ชัดคือทัศนคติเป็นบุคลิกภาพของบุคคลที่มีความโน้มเอียงไปทางหนึ่งทางใด โดยมีเรื่องของจิตไร้สำนึกเข้ามาเกี่ยวข้อง (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2519 458) การแสดงพฤติกรรมของบุคคลว่ามีทัศนคติเป็นอย่างไรนั้น อาจแสดงออกมาเป็นท่าทีความรู้สึกหรือคำพูดก็ได้ เช่น นายคำเกลียดนายแดง และกล่าวว่าจะได้เห็นพฤติกรรมที่ไม่ดีของนายแดง ซึ่งในส่วนนี้แสดงว่านายคำแสดงพฤติกรรมในลักษณะเป็นเหตุผลหนึ่งที่ตนไม่ชอบ แต่เมื่อเขาพบว่านายแดงนั้นมีพฤติกรรมที่ซึ้นกว่าที่ตนคาดหมาย ความคิดเห็นของนายคำที่มีอยู่เดิมก็จะเปลี่ยนไปและ

สถานการณ์ระหว่างนายคำกับนายแดงเป็นเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ นายคำก็อาจเปลี่ยนเป็นชอบนายแดงก็ได้ เท่ากับว่าความคิดเอนเป็นปัจจัยเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนทัศนคติของนายคำได้ส่วนหนึ่ง

ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติเป็นคุณลักษณะอย่างหนึ่งของบุคลิกลักษณะ ที่มีส่วนที่จะกำหนดให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตามเจตนาของตน แม้ว่าแต่ละคนจะได้รับสิ่งเร้าเหมือนกันก็ตามแต่ก็อาจแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกันก็ได้ ทั้งนี้เนื่องจากมีทัศนคติต่อสิ่งนั้นไม่เหมือนกัน พฤติกรรมและทัศนคติของแต่ละคนจะมีความสัมพันธ์กันเสมอ (Trautdis 1971 : 16) หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า พฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลนั้นเป็นผลมาจากทัศนคติ เพราะทัศนคติเป็นความพร้อมของจิตใจและระบบประสาท ซึ่งเกิดจากประสบการณ์อันมีผลโดยตรงต่อการตอบสนองของบุคคล ที่มีต่อสรรพสิ่งและสภาพการณ์ที่มาเกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น (จิราภรณ์ โสคติพันธ์ 2525 : 23)

สุชา จันทร์เอม (สุชา จันทร์เอม 2515 : 85) กล่าวถึงทัศนคติว่าเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับความคิด ซึ่งความคิดนั้นเป็นลักษณะของความรู้สึกรู้สึกของจิตและเป็นสิ่งกระตุ้นความคิดของบุคคล ให้เอนเอียงไปในทิศทางหนึ่งทิศทางใด ซึ่งจะแสดงออกมาในรูปของความคิดเห็นหรือพฤติกรรม สำหรับประภาเพ็ญ สุวรรณ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2520 : 3) ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบเป็นลว่นที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก เคโซ สวานนัท (เคโซ สวานนัท 2514 : 28) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคคลซึ่งมีข้อสถานการณ์ภายนอก และสุวัฒน์ วัฒนวงษ์ (สุวัฒน์ วัฒนวงษ์ 2524 : 44) ให้ความเห็นว่า ทัศนคตินั้นถือได้ว่าเป็นสาขาของพฤติกรรมที่สลับซับซ้อนมาก ทั้งในด้านการก่อตั้งและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งเราสามารถจะให้ความหมายว่า คือรูปแบบของการตอบสนองซึ่งทำให้บุคคลเอนเอียงที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะลงไป

ลักษณะทั่วไปของทัศนคติ

เชคคักกี้ โชวาสินธุ์ (เชคคักกี้ โชวาสินธุ์ 2520 : 20 - 41) ได้อธิบายลักษณะของทัศนคติโดยอ้างจาก ชอร์ และ ไรท์ (Shaw & Wright) ว่ามีลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ทัศนคติเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้าแล้วเปลี่ยนมาเป็นความรู้สึกภายใน ที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม
2. ทัศนคติของบุคคลจะแปรค่าได้ทั้งคุณภาพและความเห็น โดยจะครอบคลุมช่วงทัศนคตินั้นอาจมีค่าได้ทั้งมาก ปานกลาง และน้อย นั่นคือจะมีค่าทั้งทางบวกและทางลบ
3. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้มากกว่าจะเกิดขึ้นเอง หรือเป็นผลจากลักษณะโครงสร้างภายในตัวบุคคลหรือวุฒิภาวะ
4. ทัศนคติขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าทางสังคม
5. ทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าที่เป็นกลุ่มเดียวกันอาจมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน
6. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วมีลักษณะคงที่และเปลี่ยนแปลงได้ยาก

ประคินันท์ อุปรมัย (ประคินันท์ อุปรมัย 2518 : 114 - 115) ได้อธิบายลักษณะของทัศนคติไว้ 3 ประการดังนี้

1. เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือเกิดจากประสบการณ์ มิใช่เป็นมาแต่กำเนิด หมายความว่า การที่ใครจะมีทัศนคติเช่นไรหรือบุคคลใดนั้นก็ตาม จะต้องมีการประสบกับต่อสิ่งนั้นหรือบุคคลนั้นเสียก่อน

2. ทัศนคติเป็นสภาพจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความคิด กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีทัศนคติเช่นใด ต่อสิ่งใดแล้ว ทัศนคตินั้นย่อมมีผลต่อความคิดนั้น ๆ

3. ทัศนคติเป็นสภาพจิตใจที่มีความถาวรพอสมควร โดยทั่วไปแล้วเปลี่ยนแปลงได้ค่อนข้างยาก เพราะเมื่อบุคคลเกิดทัศนคติอย่างใดต่อสิ่งใดหรือบุคคลใดแล้ว การที่จะหาให้เปลี่ยนทัศนคติเป็นอย่างอื่น จำเป็นต้องอาศัยเวลานานพอสมควร

สุวัชน วัฒนวงศ์ (สุวัชน วัฒนวงศ์ 2524 : 44-45) ได้จำแนกองค์ประกอบของทัศนคติที่สำคัญเป็น 3 ประการที่ควรจะได้ศึกษาและกล่าวถึงคือ

1. การมีความรู้ความเข้าใจ การที่บุคคลมีทัศนคติจะต้องมีความรู้ในสิ่งนั้นก่อน
 2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก เมื่อบุคคลทราบว่าสิ่งนั้นเป็นอย่างไรแล้วก็จะเกิดความรู้สึกนิยมชมชอบหรือเกลียดชังสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านการกระทำ ถ้าหากมีความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลนั้นรุนแรงมาก บุคคลนั้นก็จะมีการแสดงออกมาโดยตรงในรูปของการกระทำ
 แม้ว่าจะมีผู้ให้ความหมายของทัศนคติแตกต่างกันไป แต่ก็มีแนวคิดสอดคล้องกันเกี่ยวกับองค์ประกอบของทัศนคติว่า ประกอบด้วยความคิด ความเข้าใจคือคิดว่าอะไรถูกอะไรผิด องค์ประกอบด้านความรู้สึก คือความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบพึงใจหรือไม่พึงใจ และองค์ประกอบด้านพฤติกรรม คือการยอมรับหรือไม่ยอมรับ ปฏิบัติหรือไม่ต้องการปฏิบัติ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2518 : 107 - 206) องค์ประกอบทั้งสามด้านนี้สอดคล้องกัน แต่ถ้าองค์ประกอบด้านหนึ่งเปลี่ยนไป ทัศนคติของบุคคลก็จะเปลี่ยนไปด้วยทั้งนั้นในการวัดทัศนคติจึงสามารถวัดได้จาก ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกมา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครู

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและความคิดเห็น ของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ที่มีต่อครูนั้น ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้ศึกษาและวิจัยไว้ แต่มีผลงานวิจัยที่ให้แนวคิดและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

การวิจัยภายในประเทศ

จากการค้นคว้าของมัทนา ปิยะมาดา (มัทนา ปิยะมาดา 2511 : 98) ซึ่งได้สำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนคร - ธนบุรี โดยใช้วิธีการทางพฤติกรรมวิฤติ (Critical Incident Technique) ได้จำแนกลักษณะด้านการสอนของครูที่ได้ออกเป็น 9 ลักษณะ ได้แก่ การส่งเสริมให้กำลังใจ มีความเมตตากรุณา หากการสอนคือการให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียน มีเหตุผลเป็นประชาธิปไตย มีความยุติธรรม ให้ความอุปการะแก่นักเรียน ซื่อตรง มีบุคลิกภาพดี และมีสัมพันธภาพอันดีกับนักเรียน

ล้อม ไชยสร (ล้อม ไชยสร 2510 . 57 - 59) ได้ศึกษาลักษณะครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนชายมัธยมต้น โดยเก็บข้อมูลจากนักเรียนโรงเรียนวัดไทรมิตร จำนวน 400 คน ปรากฏว่านักเรียนชายส่วนใหญ่ชอบครูที่ใจดี และเข้มงวดในบางครั้ง บางคราว แต่มี 15 เปอร์เซ็นต์ชอบครูที่เข้มงวดและค่อนข้างดุ ประมาณ 3 ใน 4 เห็นว่าครูควรเกรง กรัจในบางอย่าง และอ่อนน้อมบางอย่าง ค่ะระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียน ครูควรตักเตือนและคาถาโทษไว้ก่อน แทนที่จะทำโทษหรือไม่ทำอะไรเลยแต่ถ้าในห้องเรียนครูต้องเข้มงวดต่อความประพฤติของนักเรียนขณะที่สอน นอกจากนี้ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การที่จะให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียนนั้น ทำได้โดยวิธีการเรียนนักเรียนมาประชุมบ่อย ๆ และถ้ามีโอกาสพบปะผู้ปกครองนักเรียนควรจะได้ปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับปัญหาทุก ๆ ด้านที่นักเรียนประสบอยู่ สำหรับคุณลักษณะของครูที่นักเรียนชอบน้อยที่สุดคือ ลักษณะที่ชอบดุด่า ชอบชู้และบังคับ และพบว่า 90 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าครูควรแต่งกายให้เรียบร้อยอยู่เสมอ ลักษณะของครูที่นักเรียนชอบมากบางประการ ได้แก่ แต่งกายสุภาพ พูดจาสุภาพอ่อนโยน มีความเป็นระเบียบ ใจดี สุขุม เยือกเย็น มีอารมณ์แจ่มใสและร่าเริงอยู่เสมอ มีสุขภาพสมบูรณ์ ส่วนลักษณะของครูที่นักเรียนชอบน้อยที่สุดบางประการ ได้แก่ ชอบใช้อารมณ์ กิริยาจาไม่สุภาพ แต่งกายด้วยสีที่ฉูดฉาดและถือตัวมากเกินไป ไม่เป็นกันเอง

ฝ่ายโครงการวิทยาคูบ้านสบเค็จเจ้าพระยา (วิทยาคูบ้านสบเค็จ - เจ้าพระยา 2518 73 - 82) ได้ทำการสำรวจคุณลักษณะของครูที่สังคมต้องการพบว่า ด้านบุคลิกภาพส่วนใหญ่ 95 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าครูควรแต่งกายเรียบร้อย ใช้เครื่องสำอางแต่พอประมาณ ต้องมีท่าทางการยืน เดิน นั่ง ที่สงบเสงี่ยมมั่นคง และมีเสียงที่พูดดังชัดเจนแจ่มใสใช้คำพูดที่ไพเราะ พูดจานุ่มนวลเสมอ และควรเป็นผู้ที่มีอารมณ์ขันในบางโอกาส นอกจากนั้นครูยังต้องมีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ มีลักษณะการเป็นผู้นำ ด้านการปกครองของครูพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าครูควรเอาใจใส่อบรมศีลธรรม จรรยาแก่เด็ก โดยวิธีการอบรมสอดแทรกในชั่วโมงที่สอน มากกว่าที่จะใช้วิธีจัดชั่วโมงอบรมทุก ๆ วัน และถ้านักเรียนประพฤติผิดระเบียบวินัยของโรงเรียนอยู่เสมอ จะใช้วิธีว่ากล่าวตักเตือนแนะนำสั่งสอนอย่างเกียวยนั้น จะไม่เป็นการเพียงพอ ครูจะต้องเข้มงวด

กวดขันต่อการกระทำความผิดระเบียบของโรงเรียน สำหรับวิธีแก้ไขความประพฤติของนักเรียนที่ได้ยลนั้น 56 เปอร์เซนต์ของผู้ตอบเห็นว่าควรใช้วิธีการให้คะแนนด้านความประพฤติ 72 เปอร์เซนต์ของนักศึกษาตอบว่า ต้องการให้ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนตลอดเวลา 64 เปอร์เซนต์เห็นว่า ครูควรวางตนเป็นกันเองกับเด็ก และครูควรเคร่งในวัจนธรรม 98 เปอร์เซนต์เห็นว่า ครูต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือเด็กเมื่อประสบปัญหาต่าง ๆ ทั้งทางส่วนตัวและการเรียน ให้การสนับสนุน สนับสนุนกับเด็ก มีความเมตตา กรุณา ใจดี ต้องมีความยุติธรรม ส่วนคุณลักษณะอื่น ๆ นอกจากนี้ก็คือ มีความเป็นกันเองกับเด็ก มีมารยาทและความประพฤติดี ใจกว้าง มีความเอื้ออาทรและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของเด็ก เห็นอกเห็นใจคนอื่น ในด้านการสอนพบว่า ส่วนใหญ่ชอบครูที่สอนโดยใช้อุปกรณ์การสอน มีวิธีสอนเด็กเก่ง สอนตามความสามารถของเด็ก แล มีการแนะนำช่วยเหลือเด็กเมื่อทำงานไม่ทันหรือทำงานไม่ถูก

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2518:18) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชายที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะต่ำมีทัศนคติต่อครูดีที่สุด นักเรียนชายที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะสูง จะมีทัศนคติต่อครูต่ำที่สุด นักเรียนชายที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง จะมีทัศนคติต่อครูปานกลาง ส่วนนักเรียนหญิงที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะต่ำมีทัศนคติที่ต่ำต่อครูมากกว่านักเรียนหญิงที่มาจากครอบครัวปานกลางและสูงและนักเรียนหญิงจะมีทัศนคติต่อครูดีกว่านักเรียนชาย

สมศักดิ์ ชินพันธุ์ (สมศักดิ์ ชินพันธุ์ 2523 :79) ได้สำรวจพบว่านักเรียนชายที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบอัตตาธิปไตยและแบบปล่อยปละละเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบอัตตาธิปไตยและปล่อยปละละเลย ไม่พบว่ามีความแตกต่าง

การวิจัยในต่างประเทศ

คาร์ช และ เอสตราบรูก (Karch and Estrabrook 1956 :19-23) ได้ทำการวิเคราะห์งานด้านวิชาชีพครู และจำแนกคุณสมบัติที่ดีของครูออกเป็น 5 ด้านคือ ตีในด้านการสัมพันธ์กับนักเรียน ทางด้านการสอน ด้านจริยธรรมจรรยา คุณสมบัติเฉพาะตัว

และลักษณะท่าทาง สำหรับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนั้น ครูที่ดัดต้องสนใจและพยายามที่จะเข้าใจปัญหาของนักเรียน ครอบคลุมปัญหาทุกปัญหา อย่าให้เรื่องส่วนตัวมาฉี้อธิพลต่อนักเรียน พยายามควบคุมอารมณ์ มีใจจดจ่อแน่นอน อย่าสนใจนักเรียนเพียงคนเดียวคนหนึ่งอย่าสนิทสนมกับนักเรียนมากเกินไป อย่าทำให้นักเรียนอับอาย ชมเชยนักเรียนเมื่อทำงานได้ผลก้าวหน้า จะต้องให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน จะต้องคัดสรรใจลงโทษอย่างมีเหตุผล

ไวอันส์ (Ryans 1960 82) ได้ใช้เทคนิคพฤติกรรมวิกฤติ (Critical Incident Technique) แล้วรวบรวมพฤติกรรมต่าง ๆ ของครู เกี่ยวกับพฤติกรรม การสอนที่ดีของครูนี้คือ การเตรียมการสอนที่ดี มีการยืดหยุ่นการสอนถ้าไม่เป็นไปตามแผน การยอมรับความจาเป็นหรือความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน ใช้อุปกรณ์การสอน มีการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียน ชี้แจงในการเรียนการสอนอย่างแจ่มแจ้ง มีการสาธิตและการอธิบาย เป็นต้น

ฟูลเลอร์ (Fuller 1964 2799 - 2800) ได้หาการศึกษาพฤติกรรม ของนิสิตฝึกสอน สาขาการศึกษาทางการเกษตรปรากฏว่า นิสิตที่ประสบความสำเร็จในการสอน มีคุณสมบัติ ที่มีความยุติธรรม มีความเมตตากรุณา ตั้งตัวอยู่เสมอมีรูปร่างหน้าตา เป็นที่น่าสนใจ มีความรับผิดชอบ มีความมั่นคงและท่าทางดี ส่วนนิสิตที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการสอนคือ ชอบหลีกเลี่ยงงาน อารมณ์ไม่คงเป็นนิจ ไม่มีระเบียบวินัย ไม่มีการยืดหยุ่น และใจแค้น

เบ็ค (Beck 1967 127 - 128) ได้ศึกษาครู โดยใช้แบบสอบถาม ไปสอบถามนักเรียนจำนวน 2,108 คน โดยมีคำถามอยู่ 100 ข้อ และคำถามทั้งหมดถามถึงลักษณะของครูหลายประการ ซึ่งสรุปว่าคุณลักษณะของครูดีประกอบด้วย

- 1 คุณสมบัติทางด้านความรักความเอาใจใส่นักเรียน
- 2 คุณสมบัติที่จะให้ความรู้แก่นักเรียน เช่น สามารถช่วยเหลือนักเรียนในด้านความรู้และผลสำเร็จทางการเรียน
- 3 มีวินัยสามารถควบคุมบรรยากาศของห้องเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี
- 4 คุณสมบัติในการส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียน ให้มีความกระตือรือร้นและมีความสนใจในการเรียน

5 คุณสมบัติในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีสอนให้ดีขึ้น

บิดเคิล (Biddle 1967 346 - 347) กล่าวถึงคุณลักษณะของครูที่ควรเน้นในการศึกษาค้นคว้าประการหนึ่งก็คือ คุณลักษณะทางด้านกิริยามารยาท เช่น การที่ครูสามารถควบคุมความประพฤติของตนไว้ได้ ได้แก่ มีความมั่นคงสม่ำเสมอ ตลอดจนมีความสุภาพ เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้ายางละเอียดต่อไปนี้

- 1 ประชากรและวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 2 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 - 4 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2526 (พฤศจิกายน 2526 - มีนาคม 2527)

กลุ่มตัวอย่าง การศึกษาค้นคว้านี้ กระทบกับนักศึกษาผู้ใหญ่เพียงบางส่วนเท่านั้นซึ่งมีวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. การเลือกจังหวัด เจาะจงเลือกศึกษาเฉพาะในจังหวัดที่มีศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดตั้งอยู่เท่านั้น ซึ่งมี 12 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา มหาสารคาม ร้อยเอ็ด อุดรธานี และอุบลราชธานี

2 การเลือกโรงเรียน หาเป็น 2 ชั้นดังนี้

2 1 เลือกศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่เฉพาะเขตอำเภอเมือง

2 2 แต่ละอำเภอจับฉลากเลือกมาเพียงอำเภอละ 1 โรงเรียน

3 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มห้องเรียนโดยวิธีจับฉลาก กรณีที่โรงเรียนที่ถูกเลือกมีชั้นเรียนแต่ละระดับเกินกว่า 1 ห้อง ในแต่ละโรงเรียนจะได้ชั้นเรียนระดับที่ 3 และระดับที่ 4 ระดับละ 1 ห้องเรียน รวมเป็น 2 ห้อง และให้นักศึกษาทุกคนในห้องเรียนที่ถูกเลือก เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น 24 ห้อง เป็นนักศึกษา 691 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงโรงเรียนผู้ใหญ่ จังหวัดและจำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่
3 - 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	โรงเรียนผู้ใหญ่	จังหวัด	ระดับที่ 3			ระดับที่ 4			รวม
			ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
1	กาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์	กาฬสินธุ์	20	12	32	13	15	28	60
2	กัลยาณวัตร	ขอนแก่น	13	14	27	20	17	37	64
3	วัชรชัยภูมิวนาราม	ชัยภูมิ	15	1	16	17	13	30	46
4	ผดุงนารี	มหาสารคาม	12	13	25	16	14	30	55
5	โยธินนุกุล	นครราชสีมา	18	13	31	18	18	36	67
6	สุรวิทยาการ	สุรินทร์	13	8	21	11	21	32	53
7	สกลราชวิทยานุกูล	สกลนคร	16	7	23	18	17	35	58
8	กาแพง	ศรีสะเกษ	19	10	29	18	13	31	60
9	สามัคคีโยธิน	ยโสธร	17	13	30	11	12	23	53
10	ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน จังหวัดร้อยเอ็ด	ร้อยเอ็ด	17	7	24	18	17	35	59
11	ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน จังหวัดอุดรธานี	อุดรธานี	11	15	26	13	19	32	58
12	มูลนิธิวัดศรีอุบล - รัตนาราม	อุบลราชธานี	11	12	26	18	14	32	58
รวมทั้งสิ้น			185	125	310	191	190	381	691

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวของ ลิกเคิร์ต (Likert Scale) มีคำถามทั้งสิ้น 50 ข้อ แบ่งความถี่เห็นออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การสอน การปกครอง ความประพฤติ ลักษณะท่าทาง และความสัมพันธ์กับนักศึกษา แบบสอบถามมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษายุ่งใหญ่ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษายุ่งใหญ่ที่มีต่อครูผู้สอน ดังตัวอย่าง ดังนี้

โปรดหาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0 ครูของข้าพเจ้าส่งเสริมให้นักศึกษาคิดตามปัญหาหรือแสดงความคิดเห็น			✓		
00 ครูของข้าพเจ้าเต็มใจที่จะรับฟังปัญหาของนักศึกษา	✓				
000 ครูของข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและเป็นกันเองกับนักศึกษา		✓			

การเลือกตอบข้อใดนั้นถือเกณฑ์ตัดสินว่า มีพฤติกรรมตรงกับข้อความนั้นมากน้อยเพียงใด การกำหนดน้ำหนักกำหนดโดยเอาการสมมติจาก 1 หน่วยถึง 5 หน่วยตามลำดับในข้อความใดที่เป็นพฤติกรรมเชิงนิมิต กำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีน้ำหนัก	5	คะแนน
เห็นด้วย	มีน้ำหนัก	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	มีน้ำหนัก	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีน้ำหนัก	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีน้ำหนัก	1	คะแนน

ในข้อความใดที่เป็นพฤติกรรมเชิงนิเสธ กำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีน้ำหนัก	1	คะแนน
เห็นด้วย	มีน้ำหนัก	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	มีน้ำหนัก	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีน้ำหนัก	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีน้ำหนัก	5	คะแนน

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบคุณภาพ และทำการปรับปรุงดังต่อไปนี้

1. หาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม Face Validity โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 6 คน ซึ่งเป็นประธานและกรรมการควบคุมการหาปริญญาโทคือ ผศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ผศ.ดร.ปฐม นิคมานนท์ ผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหาและในด้านการประเมินผล ได้แก่ ดร.ปริญญช จริยวิทยานนท์ ดร.ทวี นาคบุตร นายนิคม ทองพิทักษ์ หัวหน้าแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี คือ นายสมชาย ทัพกร เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบแก้ไข แล้วนำมาปรับปรุงเพื่อให้สามารถวัดได้ครอบคลุม และวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

2. หาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ไปทดสอบ กับนักศึกษาผู้ใหญ่ในโรงเรียนผู้ใหญ่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดอุบลราชธานีซึ่งไม่ เป็นโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ทดลองตอบในวันที่ 20 ธันวาคม 2526 เป็นนักศึกษา ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 จำนวน 30 คน และระดับที่ 4 จำนวน 30 คนรวมเป็น 60 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ โดยคำนวณหาสัมประสิทธิ์แอลฟา หาความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามทั้งฉบับ ปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 8.21

3. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ใช้ข้อมูลเดียวกันกับข้อ 2 มาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก โดยเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างกลุ่มสูงและ กลุ่มต่ำ โดยใช้ t -test ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในระหว่าง 2.04 - 21.19

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้สำหรับการวิจัย และเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ - 20 มีนาคม 2527 โดยการดำเนินการ ดังนี้

1. ในจังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้นักศึกษาในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างคอยตนเอง
2. ในจังหวัดอื่น ๆ อีก 11 จังหวัด ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือให้หัวหน้าฝ่ายการศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบงานการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 เป็นผู้ นำแบบสอบถามไปให้นักศึกษาในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบ แล้วรวบรวมส่งคืนผู้วิจัยที่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศนอ.) จังหวัดอุบลราชธานี

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. สถิติพื้นฐานคำนวณค่าต่อไปนี้
คะแนนเฉลี่ย (Mean)

ความแปรปรวน (Variance)

ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาค่าคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้การหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (ล้วนและอังคณา

สายยศ 2524 171-173) จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_1^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	คือค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	คือจำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	S_1^2	คือคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	คือคะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือวัดทั้งฉบับ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้ t-test

(ล้วนและอังคณา สายยศ 2524 183) จากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ	t	แทนค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H$	แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทนความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มสูง
	S_L^2	แทนความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มต่ำ

N_H แทนจำนวนนักศึกษาในกลุ่มสูง
 N_L แทนจำนวนนักศึกษาในกลุ่มต่ำ

๑.3 การทดสอบร่วมพื้นฐาน

3.1 ใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (ลัวันและอังคณา สายยงต์ 2522 : 215) จากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทนการแจกแจงแบบ t
 $\bar{X}_1$ แทนค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่
 $\bar{X}_2$ แทนค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่
 s_1^2 แทนความแปรปรวนกลุ่มที่
 s_2^2 แทนความแปรปรวนกลุ่มที่
 n_1 แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่
 n_2 แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่

3.2 ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวประกอบเดียวทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ F-test (ลัวันและอังคณา สายยงต์ 2524 : 106)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทนการแจกแจงแบบ F
 MS_b แทนความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทนความแปรปรวนภายในกลุ่ม

หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Studentized q - Statistic แบบ Newman Keuls Method (Winer 1971 210 - 218)

$$q = \frac{\bar{T}_{\text{largest}} - \bar{T}_{\text{smallest}}}{\sqrt{\frac{MS_{\text{error}}}{\tilde{n}}}}$$

เมื่อ q	แทนความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
$\bar{T}_{\text{largest}}$	แทนคะแนนเฉลี่ย Treatment ที่มากที่สุด
$\bar{T}_{\text{smallest}}$	แทนคะแนนเฉลี่ย Treatment ที่น้อยที่สุด
MS	แทน mean square ของความคลาดเคลื่อน
$\tilde{n}$	แทน harmonic mean ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย
จึงได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวน
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่า t ใน t - distribution
F	แทน	ค่า F ใน F - distribution
df	แทน	ค่า degree of freedom
$\sum SS$	แทน	ค่า Sum Square
MS	แทน	ค่า Mean Square
q	แทน	ค่า q ใน q - statistic

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้คือ

1 เพื่อศึกษาทัศนคติและความึกเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ
ที่ 3 และระดับที่ 4 ที่มีต่อครูผู้สอน การศึกษาผู้ใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ
ระดับที่ 3 และที่ 4 ที่มีต่อครูโดยเปรียบเทียบในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา
และอาชีพของนักศึกษา

ตอนที่ 1 ทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาระดับที่ 3 - 4 ที่มีต่อครูในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ยความถี่ในการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่
3 - 4 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พฤติกรรม	ความถี่ในการตอบ (คน)					$\bar{X}$
	1	2	3	4	5	
<u>ด้านการสอน</u>						
1. ครูของข้าพเจ้าส่งเสริมให้นักศึกษาคิด ถามปัญหาหรือแสดงความคิดเห็น	8	32	88	274	289	4.16
2. ครูของข้าพเจ้านำปัญหาที่เกิดขึ้นจริง มาให้นักศึกษาคิดและหาวิธีแก้ปัญหา	5	9	39	225	413	4.50
3. ครูของข้าพเจ้าให้นักศึกษารับผิดชอบ ในการทำกิจกรรมอย่างอิสระ โดยมี ครูคอยแนะนำเพิ่มเติม	11	39	49	249	343	4.26
4. ครูของข้าพเจ้าปรับเนื้อหาในบทเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการและ สภาพในชีวิตประจำวันของนักศึกษา	11	20	77	270	313	4.23

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรม	ความถี่ในการตอบ (คน)					$\bar{X}$
	1	2	3	4	5	
5. ครูของข้าพเจ้าใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสมเนื้อหาวิชา	8	21	113	256	293	4.16
6. ครูของข้าพเจ้าแนะนำแหล่งค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติม	9	37	77	252	316	4.20
7. ครูของข้าพเจ้าให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการวางแผนการเรียน	20	106	99	241	225	3.79
8. ครูของข้าพเจ้าเปิดโอกาส ให้นักศึกษาให้คะแนนการเรียนและ การทำงานของตนเองเพื่อประกอบ กับการให้คะแนนของครู	36	125	96	213	221	3.66
9. ก่อนหมดชั่วโมงครูให้นักศึกษา ช่วยกันสรุป หรือซักถามปัญหาและจะ แนะนำเพิ่มเติมถ้าเห็นว่ายังไม่ สมบูรณ์	18	45	76	262	290	4.10
10. ครูจะเน้นให้นักศึกษาได้นำความรู้ จากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน	9	20	52	269	341	4.32
เฉลี่ยด้านการสอน	14	45	77	251	304	4.14

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรม	ความถี่ในการตอบ (คน)					$\bar{X}$
	1	2	3	4	5	
<u>ด้านการปกครอง</u>						
11. ครูของข้าพเจ้าให้นักศึกษามีอิสระในการเรียน เช่น การเลือกที่นั่งเลือกกลุ่ม	18	80	80	256	257	3.95
12. ครูของข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็น คำวิจารณ์ของนักศึกษา	15	81	91	234	270	3.96
13. ครูของข้าพเจ้าดำเนินการสอนอย่างเป็นกันเองไม่เคร่งเครียด	22	71	71	251	276	3.99
14. ครูของข้าพเจ้าส่งเสริมให้นักศึกษามีกำลังใจที่จะเรียน เช่นชมเชยผลงานของนักศึกษา	14	57	110	240	270	4.01
15. ครูของข้าพเจ้าอบรมเรื่องความปลอดภัยตลอดแรกในบทเรียนต่าง ๆ	13	55	62	287	274	4.09
16. เมื่อมีปัญหาขัดแย้งกัน ครูของข้าพเจ้าใช้เหตุผลในการพิจารณาคัดสิน	13	35	80	261	302	4.16
17. เมื่อนักศึกษาทำผิดระเบียบของโรงเรียน ครูของข้าพเจ้าจะเรียกพบเป็นส่วนตัว	13	40	66	276	296	4.16

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรม	ความถี่ในการตอบ (คน)					$\bar{X}$
	1	2	3	4	5	
18. ก่อที่จะเริ่มเรียน ครูของข้าพเจ้า จะชี้แจงการปฏิบัติตามระเบียบของ โรงเรียน	13	45	65	256	312	4.17
19. ครูของข้าพเจ้าเข้มงวดต่อระเบียบ วินัย	16	76	93	268	238	3.92
20. ครูของข้าพเจ้าอารมณ์ดีและ เป็นกันเองกับนักศึกษา	10	48	82	274	277	4.10
เฉลี่ยด้านการปกครอง	15	59	80	260	277	4.06
<u>ด้านลักษณะทาง</u>						
21. ครูของข้าพเจ้าไม่เคยก้าวร้าว คนอื่น	12	35	144	257	243	3.99
22. ครูของข้าพเจ้าปฏิบัติตนเสมอต้น เสมอปลาย	10	38	136	274	233	3.97
23. ครูของข้าพเจ้าควบคุมอารมณ์ ตนเองได้แม้จะอยู่ในเวลาโกรธ	10	39	152	241	249	3.98
24. ครูของข้าพเจ้าจะตักเตือนที่เมื่อ นักศึกษาทำผิด	15	51	98	270	259	4.02

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรม	ความถี่ในการตอบ (คน)					$\bar{X}$
	1	2	3	4	5	
25. ครูของข้าพเจ้าเป็นคนสุ่มรอบคอบ	9	31	148	262	241	4.01
26. ครูของข้าพเจ้าจะขอโทษทันทีเมื่อ เกิดการผิดพลาด	10	29	106	261	285	4.13
27. ครูของข้าพเจ้าทำตัวเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่นักศึกษา	6	20	82	245	338	4.29
28. ครูของข้าพเจ้าเป็นคนตรงต่อเวลา	21	28	152	220	270	4.00
29. ครูของข้าพเจ้าให้การต้อนรับเมื่อมี แขกมาเยี่ยมชั้นเรียน	10	22	119	282	258	4.10
30. ครูของข้าพเจ้าทำตัวเป็นที่ชื่นชอบ ของคนทั่วไป	7	22	152	250	260	4.06
เฉลี่ยจำนวนวิธีสอน	11	32	129	257	262	4.06
<u>ด้านความประพฤติ</u>						
31. ครูของข้าพเจ้าแต่งกายสะอาด เรียบร้อย	5	21	100	265	300	4.21
32. ครูของข้าพเจ้ามีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี	7	47	88	246	303	4.14
33. จรรยาของข้าพเจ้าเป็นคนกระฉับ กระฉวย	6	48	144	265	228	3.96

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรม	ความถี่ในการตอบ (คน)					$\bar{X}$
	1	2	3	4	5	
34. ครูของข้าพเจ้าเป็นคนร่าเริง และมีอารมณ์ขัน	6	35	135	278	237	4.02
35. ครูของข้าพเจ้ามีอัธยาศัยดี	7	12	120	280	272	4.15
36. ครูของข้าพเจ้าพูดจาสุภาพ	4	20	100	269	298	4.21
37. เมื่อมีปัญหาขัดแย้งกันครูของข้าพเจ้า สามารถชี้แจงให้นักเรียนตกลงกันได้	7	23	100	277	284	4.17
38. ครูของข้าพเจ้าเข้าสังคมได้ดี	6	21	152	283	229	4.02
39. ครูของข้าพเจ้าเป็นคนตรงไปตรงมา	12	28	177	252	222	3.93
40. ครูของข้าพเจ้าพูดจาฉะฉาน น่ายำเกรง	19	68	143	252	209	3.81
เฉลี่ยด้านความประพฤติ	8	32	126	267	258	4.06
<u>ด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษา</u>						
41. ครูของข้าพเจ้าทำความรู้จักกับ นักศึกษาทั้งในและนอกชั้นเรียน เช่น พูดคุยกับนักศึกษา ให้นักศึกษา เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง	18	70	107	238	258	3.93

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรม	ความถี่ในการตอบ (คน)					$\bar{X}$
	1	2	3	4	5	
42. ครูของข้าพเจ้าเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้น เช่น งานรื่นเริง การไปทัศนจร	23	68	96	225	279	3.97
43. ครูของข้าพเจ้าเปิดโอกาสให้นักศึกษาพูดคุย หรือปรึกษาปัญหาส่วนตัวได้เมื่ออยู่นอกห้องเรียน	21	57	68	231	314	4.10
44. ครูของข้าพเจ้าเป็นที่ปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาในเรื่องการเรียน	12	18	79	280	302	4.22
45. ครูของข้าพเจ้าให้เวลาเป็นพิเศษสำหรับผู้เรียนอ่อน หรือพลาดในการสอบ เช่น นัดสอนซ่อมวันหยุดหรือนอกเวลา	9	34	89	241	318	4.19
46. ครูของข้าพเจ้าให้ความสนใจในสภาพของนักศึกษา พร้อมทั้งผ่อนผันให้นักศึกษาได้เรียนตามความสามารถ	19	33	75	278	286	4.13
47. ครูของข้าพเจ้าติดตามซักถามถึงงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ	13	24	70	298	286	4.19

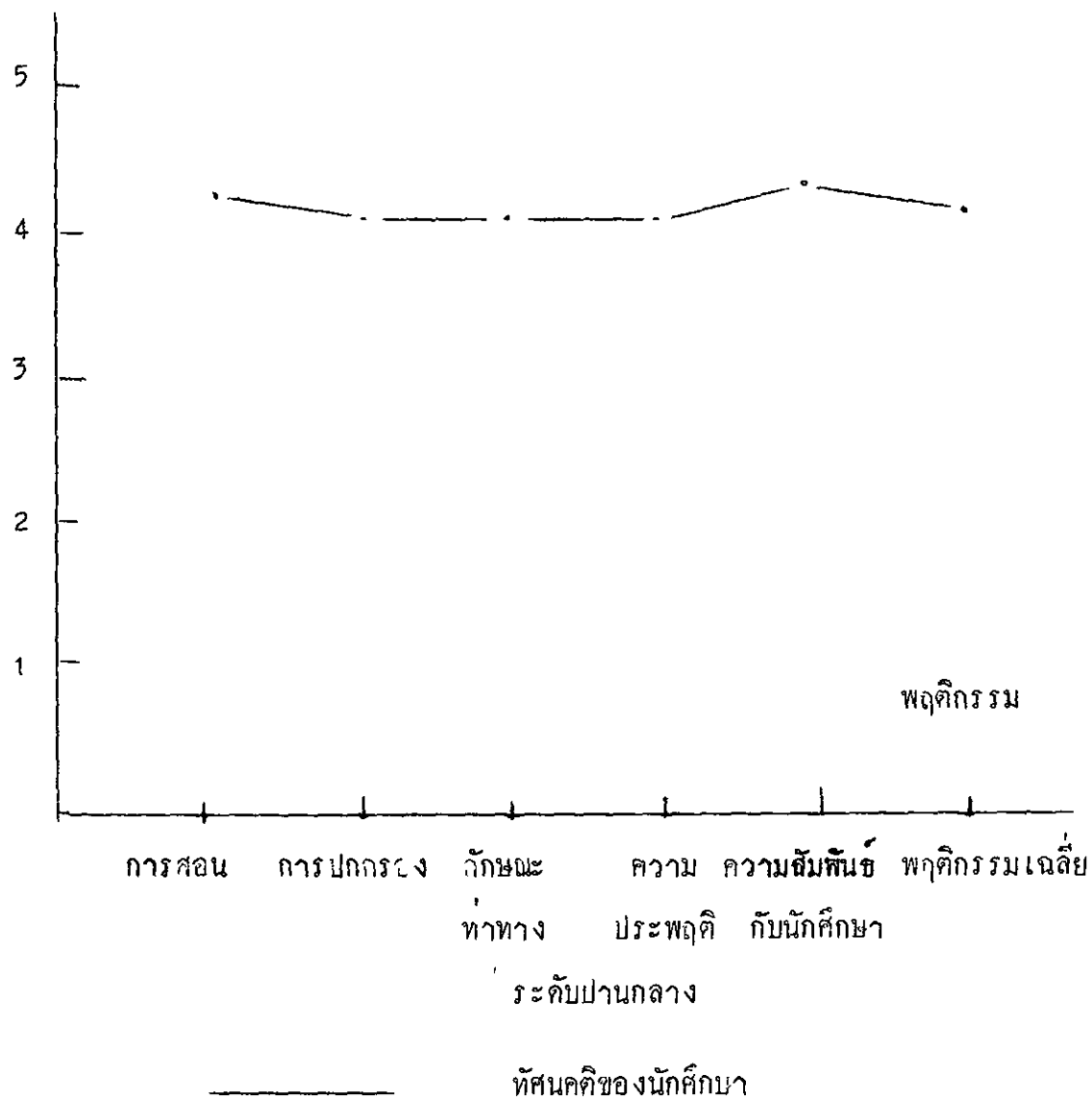
ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรม	ความถี่ในการตอบ (คน)					$\bar{x}$
	1	2	3	4	5	
48 ครูของข้าพเจ้าติดตามซักถามถึงผู้ที่ขาดเรียนบ่อย ๆ พร้อมทั้งหาทางแก้ไขชักจูงให้มาเรียนตามปกติ	11	19	58	262	341	4 31
49 ครูของข้าพเจ้าแนะแนวทางให้นักศึกษาปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับระเบียบของโรงเรียน	8	13	34	291	345	4 38
50 ครูของข้าพเจ้าเต็มใจที่จะรับฟังปัญหาของนักศึกษา	14	12	76	243	355	4 31
เฉลี่ยความสัมพันธ์กับนักศึกษา	15	35	75	258	308	4 17
เฉลี่ยทุกด้าน	10	41	97	258	285	4 10

เมื่อพิจารณาจากตาราง 2 จะเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะตอบอยู่ในช่องที่ 4 และ 5 ส่วนในช่องที่ 3 มีจำนวนผู้ตอบรองลงมา และในช่องที่ 1 กับช่องที่ 2 มีผู้ตอบเพียงส่วนน้อย ถ้าหากพิจารณาตามความคิดเห็นส่วนรวม อาจกล่าวได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ (mode) จะมีทัศนคติและความคิดเห็นที่ต่อครูผู้สอนทั้ง 5 ด้าน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้านเท่ากับ 4.10 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์สูง สำหรับค่าเฉลี่ยในด้านต่าง ๆ คือ ด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษามีค่าเฉลี่ย 4 17 ด้านการสอนมีค่าเฉลี่ย 4 14 ส่วนด้านการปกครอง ด้านลักษณะท่าทาง และด้านความประพฤติมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 4.06 ซึ่งค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ต่างก็อยู่ในเกณฑ์สูงทั้งสิ้น ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)



ภาพประกอบ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็น ของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ
ที่ 3 และระดับที่ 4 ที่มีต่อครู โดยเปรียบเทียบด้าน เพศ อายุ
ระดับการศึกษาและอาชีพของนักศึกษา

2.1 การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่
เพศชายและ เพศหญิง

สมมติฐานการวิจัย "นักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายและ เพศหญิงมีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครู
ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน"

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 2
กลุ่มตามเพศคือ นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จเพศชายและ เพศหญิง แล้วนำค่าเฉลี่ยของ
ทั้งสองกลุ่มมาทดสอบหาความแตกต่างโดยใช้ $t - test$ ดังผลในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู
ของนักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายและ เพศหญิง

พฤติกรรม	ชาย (N=376)		หญิง (N=315)		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การสอน	41.65	4.99	41.10	5.29	1.40
การปกครอง	40.62	5.21	40.38	5.58	0.58
ลักษณะท่าทาง	40.79	5.28	40.45	5.52	0.79
ความประพฤติ	40.99	5.26	40.16	6.07	1.94
ความสัมพันธ์กับนักศึกษา	41.82	5.69	41.61	5.78	0.46
พฤติกรรมเฉลี่ย	41.17	5.27	40.74	5.76	1.32

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 3 ปรากฏว่า ทัศนคติและความคิดเห็นที่มี
ต่อครูของนักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายและเพศหญิง ในด้านการสอน การปกครอง
ลักษณะท่าทาง ความประพฤติและความสัมพันธ์กับนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

2.2 การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ของนักศึกษากลุ่มอายุต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย "นักศึกษายุ่งใหญ่กลุ่มอายุต่างกันมีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน"

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 ระดับ คือ อายุต่ำกว่า 20 ปี อายุระหว่าง 20-25 ปี และอายุ 25 ปีขึ้นไป แล้วนำค่าเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มาทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test ดังผลในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ของนักศึกษากลุ่มอายุต่างกัน

พฤติกรรม	ค่าสถิติ	20 ปีลงมา N=499	20 -25 ปี N=132	25 ปีขึ้นไป N=60	F
การสอน	$\bar{X}$	41.41	41.10	41.87	0.48
	S	5.07	4.63	6.49	
	S^2	25.75	21.51	42.08	
การปกครอง	$\bar{X}$	40.35	40.45	42.03	2.66
	S	5.41	4.69	6.31	
	S^2	29.22	22.03	39.86	
ลักษณะท่าทาง	$\bar{X}$	40.52	40.66	41.55	0.93
	S	5.57	5.30	5.71	
	S^2	31.07	28.10	32.59	

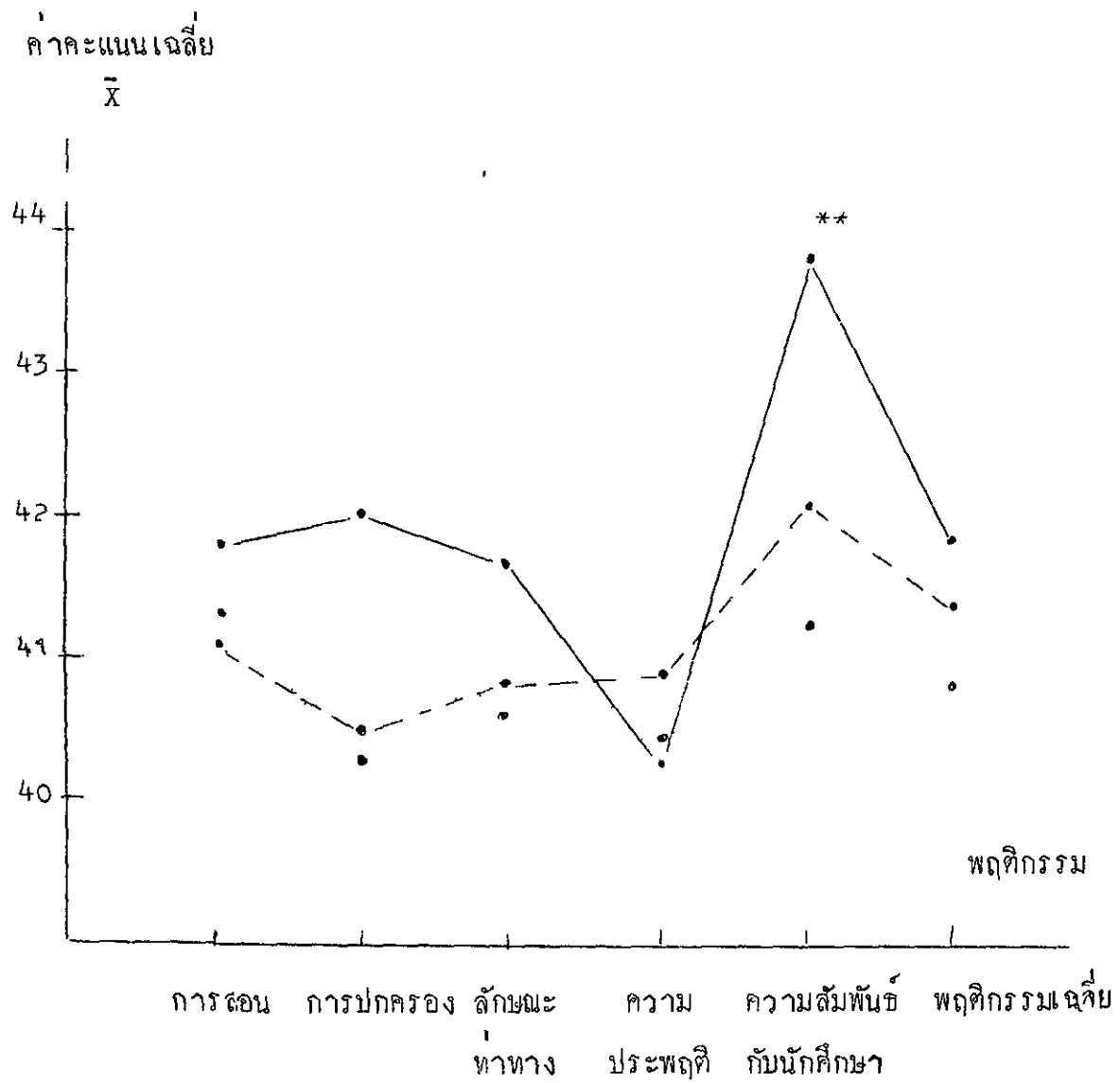
ตาราง 4 (ต่อ)

พฤติกรรม	ค่าสถิติ	20 ปีลงมา N=499	20-25 ปี N=132	25 ปีขึ้นไป N=60	F
ความประพฤติ	$\bar{X}$	40.48	40.83	40.83	0.65
	S	5.64	5.04	6.93	
	S ²	31.87	25.44	48.10	
ความสัมพันธ์กับ นักศึกษา	$\bar{X}$	41.37	42.08	43.85	5.38**
	S	6.01	4.79	4.81	
	S ²	36.06	22.93	23.14	
พฤติกรรมเฉลี่ย	$\bar{X}$	40.83	41.02	41.90	2.20
	S	5.54	4.83	6.05	
	S ²	30.69	23.33	36.60	

** $F_{01}(2,688) = 4.60$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 4 ปรากฏว่านักศึกษากลุ่มอายุต่างกันมีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูผู้สอน ในด้านการสอน การปกครอง ลักษณะท่าทาง และความประพฤติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษานั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

เพื่อให้เห็นการเปรียบเทียบที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ได้นำค่าเฉลี่ยด้านต่าง ๆ แสดงถึงภาพประกอบ 2



———— กลุ่มอายุ 20 ปีลงมา
 - - - - - กลุ่มอายุ 20-25 ปี
 กลุ่มอายุ 25 ปีขึ้นไป
 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาพประกอบ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูของนักศึกษากลุ่มอายุต่างกัน

เพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษา ในกลุ่มนักศึกษาที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่ จึงได้ทดสอบโดยใช้ q -statistic เป็นค่าสถิติในการเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่า q -statistic ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษา ของกลุ่มนักศึกษาที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มตัวอย่าง	20 ปีลงมา	20-25 ปี	25 ปีขึ้นไป	
	$\bar{X}$	41 37	42 08	43 85
20 ปีลงมา	41 37	-	0.71	2.48 **
20-25 ปี	42.08	-	-	1 77
25 ปีขึ้นไป	43.85	-	-	-

r	1	2	3
q 01 (r,688)		3.64	4 12
q 01 (r,688)	$\sqrt{\frac{MS_{error}}{n}}$		

** q มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 5 ปรากฏว่าทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษา ของกลุ่มนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่แล้วปรากฏว่า นักศึกษาที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไปกับนักศึกษามีอายุ 20 ปีลงมา มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนนักศึกษาที่มีอายุ 20 ปีลงมากับอายุ 20-25 ปี และอายุ 20-25 ปีกับอายุ 25 ปีขึ้นไปเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่แล้ว มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นั่นคือนักศึกษากลุ่มอายุ 20 ปีลงมากับอายุ 25 ปีขึ้นไป มีทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษาแตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาอายุ 20 ปีลงมากับอายุระหว่าง 20-25 ปี และอายุระหว่าง 20-25 ปีกับ 25 ปีขึ้นไปมีทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ระหว่างนักศึกษาต่างระดับชั้น

สมมติฐานการวิจัย "นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 3 และระดับที่ 4 มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน"

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มตามระดับการศึกษาคือ นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4 แล้วนำค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มมาทดสอบหาความแตกต่างโดยใช้ $t - test$ ดังผลในตาราง 6

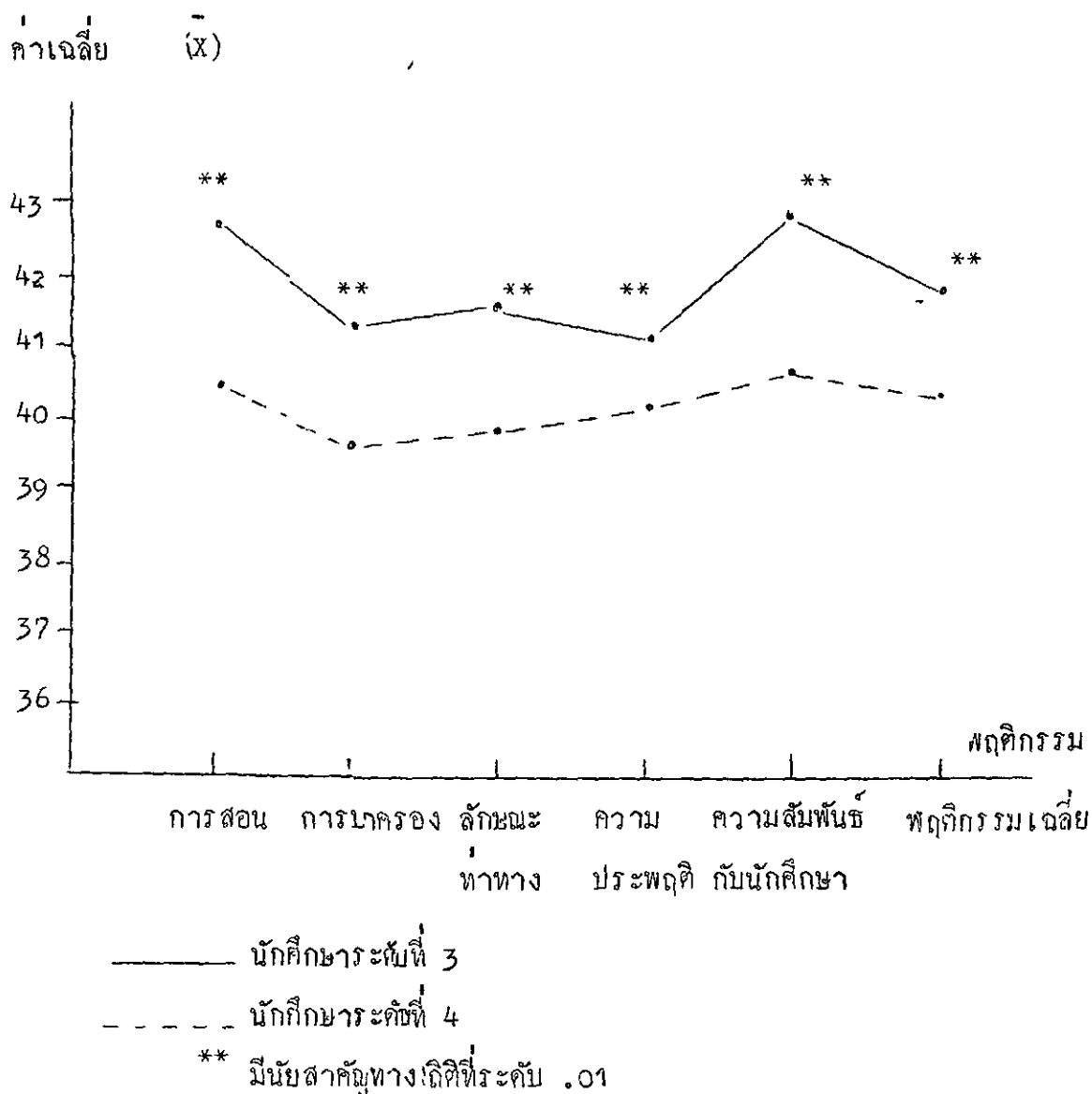
ตาราง 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มี
ต่อครู ระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4

พฤติกรรม	ระดับที่ 3 (N=310)		ระดับที่ 4 (N=381)		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การสอน	42.52	4.55	40.48	5.39	5.31**
การปกครอง	41.37	5.10	39.89	5.49	3.84**
ลักษณะท่าทาง	41.53	5.08	39.91	5.79	3.86**
ความประพฤติ	41.30	5.41	40.00	5.79	2.87**
ความสัมพันธ์ กับนักศึกษา	42.80	4.91	40.85	6.19	4.52**
พฤติกรรมเฉลี่ย	41.90	5.10	40.22	5.73	4.08**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 6 ปรากฏว่าทัศนคติและความคิดเห็นของ
นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4 ที่มีต่อครูด้านการสอน การปกครอง
ลักษณะท่าทาง ความประพฤติ ความสัมพันธ์กับนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 01

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย จะเห็นว่านักศึกษาระดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติ
ทั้ง 5 ด้าน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษายุ่งใหญ่ระดับที่ 4 ดังแสดงในภาพประกอบ 3



ภาพประกอบ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็น ที่มีต่อครูทั้ง 5 ด้าน
ระหว่างนักศึกษายุ่งใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4

2.4 การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ที่ประกอบอาชีพและไม่ได้ประกอบอาชีพ

สมมติฐานการวิจัย "นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูทั้ง
5 ด้านแตกต่างกัน"

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น
กลุ่ม คือนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ประกอบอาชีพและไม่ได้ประกอบอาชีพ แล้วนำค่าเฉลี่ยของ
ทั้งสองกลุ่มมาทดสอบความแตกต่าง โดยใช้ t-test ดังผลในตาราง 7

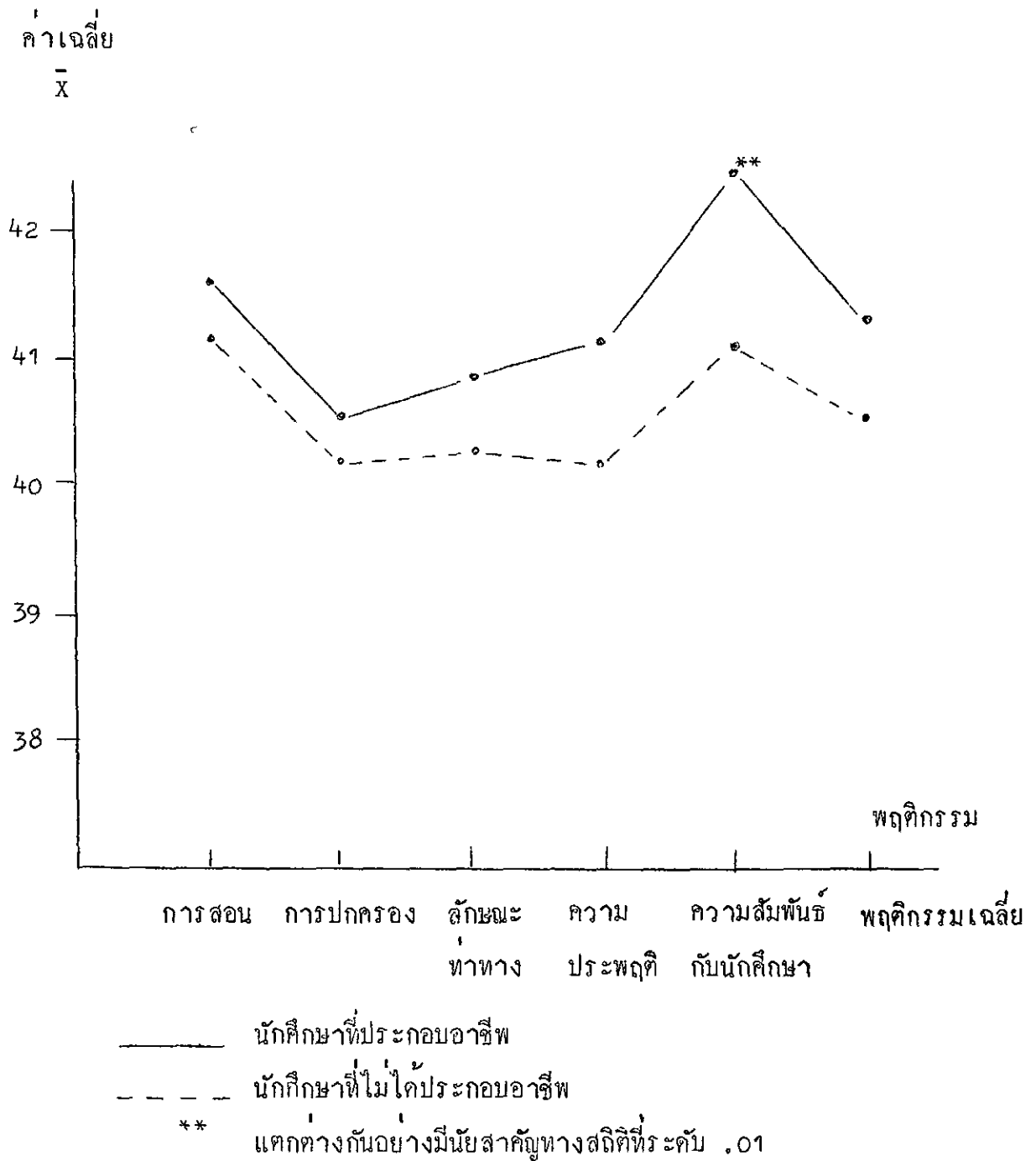
ตาราง 7 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู
ของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ประกอบอาชีพและไม่ได้ประกอบอาชีพ

พฤติกรรม	ประกอบอาชีพ		ไม่ได้ประกอบอาชีพ		t
	(N = 324)		(N = 365)		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การสอน	41.65	5 11	41.19	5 15	1 19
การปกครอง	40 69	5 53	40 37	5.25	0 78
ลักษณะท่าทาง	40.94	5 28	40 36	5 75	1 36
ความประพฤติ	41 01	5 44	40.30	5.84	1.66
ความสัมพันธ์ กับนักศึกษา	42 52	5 12	41.05	6 15	3.41**
พฤติกรรมเฉลี่ย	41 36	5 29	40 65	5 61	1.68

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 7 ปรากฏว่า ทักษะคิดและความคิดเห็นของ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดย ทักษะคิดและความคิดเห็นที่มีต่อครู ด้านการสอน การปกครอง ลักษณะท่าทาง ความประพฤติ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนทักษะคิดและความคิดเห็นที่มีต่อครูในด้าน ความสัมพันธ์กับนักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 นั่นคือ นักศึกษาที่ประกอบอาชีพและไม่ได้ประกอบอาชีพ มีทักษะคิดและความคิดเห็นที่มีต่อครูในด้าน การสอน การปกครอง ลักษณะท่าทาง ความประพฤติไม่แตกต่างกัน ส่วนทักษะคิดและความ- คิดเห็นที่มีต่อครูด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษามีความแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย จะเห็นว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพมีค่าเฉลี่ยของทักษะคิด และความคิดเห็นที่มีต่อครูทั้ง 5 ด้าน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ดังแสดงในภาพประกอบ 4



ภาพประกอบ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความคิดเห็น ที่มีต่อครูทั้ง 5 ด้าน ระหว่างนักศึกษานักใหญ่ที่ประกอบอาชีพและไม่ได้ประกอบอาชีพ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4 ที่มีต่อครูผู้สอนการศึกษานอกโรงเรียน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 2 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4 ที่มีต่อ โดยเปรียบเทียบในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพของนักศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

- 1 ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถจะนำมาใช้ประกอบเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนผู้ใหญ่ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 2 ผลจากการศึกษา จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่ ศูนย์การศึกษา-ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ศูนย์การศึกษา-ศึกษานอกโรงเรียนภาค ตลอดจนกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรครูผู้สอนในโรงเรียนผู้ใหญ่

สมมติฐานของการวิจัย

- 1 นักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
- 2 นักศึกษาผู้ใหญ่กลุ่มอายุต่างกัน มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
- 3 นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4 มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
- 4 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

วิธีการในการวิจัย

1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ในปีการศึกษา 2526 (พฤศจิกายน 2526 - มีนาคม 2527)

2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4 ซึ่งเลือกมาจากโรงเรียนที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองในจังหวัดที่มีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน มีอยู่ 12 จังหวัด และสุ่มเลือกโดยการจับฉลากจังหวัดละ 1 โรงเรียน ได้ 12 โรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 691 คน

3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครู 5 ด้าน คือ การสอน การปกครอง บุคลิกภาพ ความประพฤติและความสัมพันธ์กับนักศึกษา จำนวน 50 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น และหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.821

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยัง ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด เพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้ตอบและให้ส่งกลับคืนไปให้ผู้วิจัย แล้วจึงนำคำตอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครู โดยแยกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพของนักศึกษา

ผลการวิจัย

1. นักศึกษาผู้ใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในกลุ่มตัวอย่าง ทั้งระดับที่ 3 และระดับที่ 4 มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูผู้สอนทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับดี

2. การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ระหว่างนักศึกษากลุ่มต่าง ๆ โดยมีผลสรุปดังนี้

2.1 เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครู ด้านการสอน การปกครอง ลักษณะท่าทาง ความประพฤติและความสัมพันธ์กับนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2 2 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุพบว่า นักศึกษามีทัศนคติและความ – คิดเห็นต่อครู ด้านการสอน การปกครอง ลักษณะท่าทาง ความประพฤติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนพฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษา มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายคู่ปรากฏว่า นักศึกษาอายุ 20 ปีลงมา กับนักศึกษาอายุ 25 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

2 3 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับที่ 3 กับ ระดับที่ 4 มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครู ด้านการสอน การปกครอง ลักษณะท่าทาง ความประพฤติและความสัมพันธ์กับนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

2 4 เมื่อเปรียบเทียบตามอาชีพพบว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพ กับ นักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครู ด้านการสอน การปกครอง ลักษณะท่าทาง และความประพฤติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในด้าน ความสัมพันธ์กับนักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

อภิปรายผล

1 การศึกษาทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครูผู้สอน การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทั้ง 2 ระดับ มีทัศนคติ และความคิดเห็นต่อครูผู้สอนทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมทุกด้านพบว่า นักศึกษามีทัศนคติและความ คิดเห็นต่อครูอยู่ในเกณฑ์สูง คือมีค่าเท่ากับ 4.10 ทว่าความคิดเห็นของนักศึกษาในด้าน ความสัมพันธ์กับนักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ อีก 4 ด้าน คือมี ค่าเฉลี่ย 4.17 ซึ่งอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ในทัศนะของนักศึกษาแล้วเห็นว่าความ สัมพันธ์ระหว่างครูกับนักศึกษายู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณากระทงคำถามแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านนี้คือ "การให้คาบปรึกษาแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาในด้าน การเรียน" ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยสูงถึง 4.22 และข้ออื่น ๆ ก็มีคะแนนเฉลี่ยในระดับสูงเช่นกัน

จากความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ชี้ให้เห็นว่าครูผู้สอนให้ความสำคัญกับ
นักศึกษา ก่อให้เกิดสัมพันธภาพอันดี ซึ่งการมีสัมพันธภาพอันดีระหว่างครูกับนักศึกษานี้
จะเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะส่งเสริมให้การเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จได้ มีงานวิจัย
หลายชิ้นที่ยืนยันความคิดเห็นนี้เป็นต้นว่า ผลการวิจัยของเบญจพร ไข่เทียมสิงห์

(เบญจพร ไข่เทียมสิงห์ 2526 : 140) ได้สรุปว่าถ้าผู้สอนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษา
แล้วจะทำให้ผลการเรียนการสอนได้ผลดีขึ้น

ส่วนทัศนคติทางด้านการปกครอง ด้านลักษณะท่าทาง เจาะด้านความประพฤติ
ของครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ แต่ที่อยู่ในเกณฑ์สูง คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันทั้ง
3 ด้านเท่ากับ 4.06 ข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละด้าน ได้แก่ "เมื่อก่อน
เริ่มเรียนครูชี้แจงการปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน" "ครูแต่งกายสะอาดเรียบร้อย"
และ "ครูพูดเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา" ซึ่งต่างก็ชี้ให้เห็นว่านักศึกษามีความศรัทธา
ในตัวครูผู้สอน อาจพิจารณาไกลไปถึงนักศึกษายอมรับครูผู้สอนและถือว่าครูเป็นแบบอย่าง
ที่ดีในชุมชนของตนที่ให้นักศึกษาคิดได้ ถ้าเป็นดังนี้แล้วความสัมพันธ์ระหว่างครูกับ
นักศึกษาก็จะดีขึ้น

2 การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูผู้สอน ของนักศึกษา
เพศชายและเพศหญิง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในด้าน

การสอน การปกครอง ลักษณะท่าทาง ความประพฤติ และความสัมพันธ์กับนักศึกษา ซึ่ง
ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 และขัดแย้งกับผลการวิจัยของดวงเดือน พันธุมนาวิน
(ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2518 : 13) ที่พบว่านักเรียนหญิงมีทัศนคติที่มีต่อครูดีกว่า
นักเรียนชาย แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุษกร เพชรวิวรรธน์ (บุษกร เพชร
วิวรรธน์ 2519 : 73) ที่ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อครูในภาคกลางพบว่านักเรียน
ชายและนักเรียนหญิงในระดับมัธยมศึกษา มีทัศนคติต่อครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน ผลของ
การวิจัยที่แตกต่างกันนี้ อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแตกต่างกัน และ
ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากับนักศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นผู้ที่ประสบการณ์ ความรับผิดชอบ
ตลอดจนมีการตัดสินใจได้ดีกว่านักเรียนในระบบโรงเรียน อีกทั้งในสังคมปัจจุบันได้ให้
สิทธิสตรีเท่าเทียมกับชาย ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ รวมทั้งการศึกษา และการเป็นผู้นำ

จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ทัศนคติของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิง ไม่แตกต่างกัน

3 การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูผู้สอน ของนักศึกษากลุ่มอายุต่างกันนั้น มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านการสอน การปกครอง ลักษณะท่าทาง และความประพฤติ ส่วนด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษาพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 และขัดกับการวิจัยของเบคโคโซ (Bledsoe 1971 121 - 122) ที่ใช้กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในระดับเดียวกัน และแบ่งกลุ่มอายุเหมือนกัน เพียงแต่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้นั้นอยู่ในต่างประเทศ จึงทำให้เป็นข้อจำกัดว่านักศึกษาในต่างประเทศที่มีระดับอายุต่างกัน แม้จะเรียนในชั้นเดียวกัน ก็มีทัศนคติหรือความรู้จกนิกคิตที่ต่างกันได้ แต่นักเรียนไทยนั้นถ้าเรียนในระดับเดียวกัน แม้จะมีอายุต่างกันก็มีทัศนคติหรือความรู้จกนิกคิตไปในทางองเดียวกัน และอีกประการหนึ่งจากข้อมูลที่ได้มา กลุ่มนักศึกษาที่มีอายุ 20 ปีลงมาจะมีจำนวนถึง 499 คน คิดเป็นร้อยละ 72.21 ถือได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ในกลุ่มอายุเดียวกัน ย่อมมีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรม ของนักศึกษาในชั้นเรียนได้และมีการพัฒนาทางด้านความคิด สติปัญญาและการตัดสินใจพอ ๆ กัน จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กลุ่มนักศึกษาในระดับเดียวกันแม้ว่าอายุจะต่างกัน ก็ทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยแล้ว พบว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไปมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าทุกกลุ่ม ($\bar{x} = 49.90$) จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า นักศึกษาที่มีอายุสูงมีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูผู้สอนดีกว่ากลุ่มนักศึกษามีอายุน้อย ส่วนในด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษานั้นพบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างนักศึกษากลุ่มอายุ 25 ปีขึ้นไปกับกลุ่มอายุ 20 ปีลงมา การที่นักศึกษากลุ่มอายุ 25 ปีขึ้นไปมีทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูสูงกว่านักศึกษากลุ่มอายุ 20 ปีลงมานั้น อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่อายุมากมีความกังวลในการเรียนมากกว่าผู้ที่อายุน้อย จึงพยายามหาความคุ้นเคยกับครู โดยการปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนรวมทั้งปัญหาส่วนตัว เมื่อครูได้ให้คาปรึกษาแนะนำและช่วยแนะแนวทางให้ นักศึกษาก็เกิดความพึงพอใจมองเห็นครูเป็นที่พึ่งได้ จึงทำให้ครูและนักศึกษามีความเข้าใจตรงกัน อันจะก่อให้เกิดผลดีในการเรียนการสอน ถ้าหากว่า

ในการเรียนการสอนหรือการทำงานใด ๆ ก็ตาม ถ้าผู้ร่วมงานมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกันแล้ว ก็จะสามารถดำเนินงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4 การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูผู้สอน ของนักศึกษา
ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และระดับที่ 4 พบว่านักศึกษาระดับที่ 3 และระดับที่ 4 มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูผู้สอนในด้านการสอน การปกครอง ลักษณะท่าทาง ความประพฤติและความสัมพันธ์กับนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยแล้วพบว่า นักศึกษาระดับที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาระดับที่ 4 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งแสดงว่านักศึกษายุ่งใหญ่ระดับที่ 3 มีทัศนคติต่อครูผู้สอนดีกว่านักศึกษาระดับที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาระดับที่ 3 เพิ่งเข้ามาสู่การเรียนในระบบโรงเรียน ส่วนใหญ่เคยผ่านการเรียนในระบบโรงเรียนมาแล้ว ดังนั้นประสบการณ์เดิมที่ถูกฝังงอไว้ในเรื่องระเบียบวินัยมาก อาจขาดอิสระในเรื่องบางประการ แต่เมื่อมาพบวิธีการเรียนการสอนตามรูปแบบของการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งใช้กระบวนการเรียนการสอน การปกครอง การวางตัวเป็นกันเองกับนักศึกษา ตลอดจนทำตัวเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน นักศึกษามีอิสระมากขึ้น มีโอกาสที่จะแสดงออกทั้งในด้านความคิดเห็นและร่วมกิจกรรม รวมทั้งครูให้ความไว้วางใจและยกย่องผู้เรียน (สุวัจน์ วัฒนวงศ์ 2524 61-62) เมื่อครูให้แนวทางในการเรียนแล้ว ครูก็จะปล่อยให้ผู้เรียนมีอิสระในการตัดสินใจว่าจะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ โดยผู้สอนไม่แนะนำในเชิงบังคับ เท่ากับว่าเป็นการฝึกให้นักศึกษารู้จักคิดในการตัดสินใจแก้ปัญหา นักศึกษาจึงมีความสบายใจในการเรียน ซึ่งเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้นักศึกษามีทัศนคติและความคิดเห็นที่ดีต่อครูผู้สอน แต่อย่างไรก็ตามทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูของนักศึกษาทั้ง 2 ระดับอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง

5 การเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูผู้สอน ของนักศึกษา
ผู้ใหญ่ที่ประกอบอาชีพต่างกัน พบว่าทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูผู้สอนด้านการสอน การปกครอง ลักษณะท่าทาง ความประพฤติ มีความแตกต่างกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติ มีเพียงด้านเดียวคือความสัมพันธ์กับนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 01 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยแล้วพบว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ แต่ไม่ถึงกับแตกต่างกันนัก

ส่วนด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษานั้น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ 01 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยแล้ว นักศึกษาที่ประกอบอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ สาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างกันระหว่างนักศึกษาทั้งสองกลุ่มคือ นักศึกษาที่ประกอบอาชีพนั้น หลังจากที่ได้ปฏิบัติงานมาเต็มวันแล้วอาจเห็นเหนื่อย บางคนอาจมาเรียนตามปกติไม่ได้ เนื่องจากมีงานที่ต้องทำในเวลากลางคืนหรือหางานนอกเวลา เมื่อมาเรียนก็มีความวิตกกังวลใจต่อปัญหาธุรกิจที่ต้องรับผิดชอบอยู่ จึงเป็นเหตุทำให้เรียนไม่ทันหรือไม่เข้าใจ นักศึกษากองเข้าพบครูเพื่อปรึกษาและขอคำแนะนำรวมทั้งให้ครูช่วยแก้ปัญหา เมื่อครูให้ความเป็นกันเองและแนะนำในการเรียนการสอน ตลอดทั้งปัญหาอื่น ๆ นักศึกษาก็เกิดความสบายใจและมีความมั่นใจในตัวครูผู้สอนที่ช่วยแนะแนวทางให้ และมีความมั่นใจในตนเองมากยิ่งขึ้นว่าจะสามารถเรียนจนสำเร็จได้ คงจะเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นเหตุให้นักศึกษาที่ประกอบอาชีพแล้ว มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อครูในด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษาสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ผลงานวิจัยชี้ให้เห็นว่านักศึกษาผู้ใหญ่ มีทัศนคติที่ดีต่อครู มีความเคารพศรัทธาและยึดถือครูเป็นแบบอย่าง ความคิด การแสดงออกของครูจึงเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าหากครูปฏิบัติตัวไม่ดี จะมีผลให้นักศึกษาเอาแบบอย่างที่ไม่ดีไปใช้ ดังนั้นความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักศึกษา จะเป็นส่วนหนึ่งในการทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี ผู้บริหารควรคำนึงการคัดเลือกครูผู้สอน และความจำเป็นในการส่งครูที่ทำการสอนไปเข้ารับการอบรมที่หน่วยงานของกรมการศึกษานอกโรงเรียนจัดขึ้น และเน้นการนำเอากระบวนการการจัดการเรียนการสอนมาใช้ในการเรียนการสอน ก็จะทำให้สามารถดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่บรรลุวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดที่มีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนตั้งอยู่เท่านั้น การศึกษายังไม่ได้ลึกลงไปจนครอบคลุมถึงพื้นที่ชนบทอย่างแท้จริง ควรจะได้อาการวิจัยในท้องถิ่นชนบทที่ห่างไกลออกไป และควรหาการวิจัยในภาคอื่น ๆ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบด้วย
2. ควรจะประเมินในทัศนะของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ เพื่อจะได้เห็นภาพพจน์ของครูจากหลาย ๆ มุม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนระยะที่ 5

(พ.ร. 2525 - 2529) หนึ่งใจการศึกษา 2524, 82 หน้า

เอกสารประกอบการอบรมครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ

ที่ 3 - 4 ข่าวพานิชย์ 2525, 275 หน้า

คู่มือดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 พุทธจักรราช

2525 ข่าวพานิชย์ 2526, 246 หน้า

การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ศูนย์ แผนปฏิบัติงาน

ปีงบประมาณ 2527 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(นอ.) "ศ.อ ศ อ" จังหวัดอุบลราชธานี 2526, 141 หน้า

ก้อ สวัสดิพานิช "การบรรยายของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการ

ประชุมครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร

และจังหวัดใกล้เคียง" วิทยาสาร 25 25 สิงหาคม 2517

จิราภรณ์ โสดิพันธุ์ ความคิดเห็นด้านอนามัยของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการเรียน

การสอนแบบเบ็ดเสร็จ ประเภทที่เรียนทางวิทยุไป ปรณียกับชั้นเรียนธรรมคาในเขต

จังหวัดสงขลา ปริญญาพันธ์ุ ศ.ม. มหาวิทยาลัยศิลปากร 2525, 104 หน้า

เชิดศักดิ์ โกลาสินธุ์ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ สำนักทดสอบทางการศึกษาและ

จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 132 หน้า

ดวงเดือน พันธุ์นาวัน อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น รายงานการวิจัย

ครั้งที่ 18 ครูสภา 2518, 136 หน้า

นำทรัพย์ จันทร์หอม ความมุ่งหวังของนักเรียนต่อครูในเรื่องการลงโทษและการให้

รางวัล ปริญญาพันธ์ุ ศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2505

90 หน้า

บ้านสมเด็จเจ้าพระยา, วิทยาลัยครู ลักษณะของครูที่สังคมต้องการ ฝ่ายโครงการ

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 2518, 123 หน้า

บุษกร เพชรวิวัฒน์ ทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อครูในโรงเรียนภาคกลาง
ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519,

78 หน้า

เบญจพร ไช้เทียมสิงห์ บทบาทที่คาดหวังและที่ปฏิบัติจริงของผู้สอนการศึกษานอกโรงเรียน
แบบเปิดเสรีระดับที่ 3-4 ตามทัศนะของเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน
ผู้บริหาร ผู้สอน และนักศึกษานอกโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยศิลปากร
2526, 240 หน้า

ประคินันท์ อุปรมัย จิตวิทยา สรอนันต์ 2518, 315 หน้า

ประภาเพ็ญ สุวรรณ ทัศนคติ - การจัดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมอนามัย
ไทยวัฒนาพานิช 2520, 143 หน้า

ภาณุรัตน์ รัตภาส "การไม่รู้หนังสือมีผลต่อการพัฒนาชีวิตอย่างไร" รวมบทความ
การศึกษานอกโรงเรียนเล่มที่ 4 เพชรสายงการพิมพ์ 2525 หน้า 239-247
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2519
590 หน้า

มัทนา ปิยะมาดา การสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - ชนบุรี
ปริญญาโท กศ.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2511, 133 หน้า
กวน และ อังคนา สายยง สกิตติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช พิมพ์ครั้งที่ 2
2522, 276 หน้า

ล้อม ไชยสร คุณลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นปีการศึกษา
ปริญญาโท ค.ม. คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510, 57 หน้า

สุลักษณ์ สีวรักษ์ "ครูที่ควรยกย่อง" วิทยาสาร 3 46 - 48 2513

สาโรช บัวศรี "คาบทรายของอธิบดีกรมการฝึกหัดครู" เอกสารนิเทศการศึกษา
ฉบับที่ 118 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครู 2514, 70 หน้า

สุชา และ สุรางค์ จันทน์เอม จิตวิทยาการเรียนรู้ รวมสารคดี 2515, 399 หน้า

- สมศักดิ์ ชื่นพันธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในชั้นเรียนกับ
ความรู้สึกกับนิคชอบและมโนภาพแห่งตน ปรินญานิพนธ์ กส ม มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 99 หน้า
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ พิมพ์ครั้งที่ 2 ทิพย์อักษรการพิมพ์
 2524, 80 หน้า
- อาร์ กุลกันต์ "สัมภาษณ์ข้อคิดกรมการศึกษานอกโรงเรียน" รวมบทความการศึกษา
นอกโรงเรียน เล่มที่ 4 เพชรสยามการพิมพ์ 2525 หน้า 2 - 10
- Beck, William R "Pupil Perception of Teacher Merit :
 A Factor Analysis of Five Postulated Dimension," . The
Journal of Education Research 61 . 127 - 128 November,
 1967
- Bledsoe, Joseph C "Factors Related to Pupil Observation
 Report to teacher and Attitude toward their Teachers,"
The Journal of Education Research Vol 65? No 3
 November, 1971
- Biddle, Bruch J "Methods and Concepts in Classroom Research"
Review of Education Research 37 . 346 - 347 June, 1967
- Fuller, General Ross. "The Relationship of Characteristics
 of Prospective Student Teachers and Student Teaching
 Effectiveness in Agricultural Education" Dessertion
Abstracts 24 - 27 2799 - 2800, 1964.
- Karch, Robert R and E C Estrabrook 250 Teacher Techniques.
 The Bruce Publishing Co Milwaukee, 1956. 131 p
- Ryans, David C Characteristics of Teacher American
 Council an Education, Washington D.C , 1960 416 p
- Viner, B J Statistical Principles in Experimental Design,
 New York, McGraw - Hill, Book Company, 1971, 677 p

ภาคผนวก

๑

๒

ภาคผนวก ก
เครื่องมือในการวิจัย

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(ศนอ.) "ศ.อ.ศ.อ." จังหวัดอุบลราชธานี

กุมภาพันธ์ 2527

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

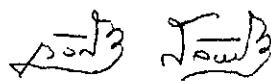
เรียน ครูใหญ่โรงเรียนผู้ใหญ่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครูสอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" จำนวน ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า นายรังสรรค์ สลับแสง อาจารย์ 2 ประจำศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศนอ.) "ศ.อ.ศ.อ." จังหวัดอุบลราชธานี กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จะทำการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครูสอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน และครูสอนการศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนผู้ใหญ่ และโรงเรียนของท่านได้รับการคัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่าง จึงขออนุญาตจากท่านให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด นำแบบสอบถามมาให้นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรีระดับที่ 3 - 4 ระดับละ 1 ชั้นเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

จึงเรียนมาขอความอนุเคราะห์และร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ



(นายรังสรรค์ สลับแสง)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก
เฉิงเหนือ (ชนอ.) จังหวัดอุบลราชธานี

กุมภาพันธ์ 2527

เรื่อง ขออนุญาตกระทำการเก็บข้อมูล
เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีต่อครูผู้สอน
การศึกษานอกโรงเรียนแบบเปิดเสรี ในภาคตะวันออกเฉิงเหนือ"
จำนวน ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้านายรังสรรค์ สลับแสง อาจารย์ ประจำศูนย์การศึกษานอก-
โรงเรียนภาคตะวันออกเฉิงเหนือ (ชนอ.) จังหวัดอุบลราชธานี กำลังศึกษาต่อระดับ
ปริญญาโท วิชาเอกการศึกษานอกโรงเรียน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
จะทำการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครูผู้สอนการศึกษานอกโรงเรียนแบบเปิด-
เสรี ในภาคตะวันออกเฉิงเหนือ" ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร
การศึกษานอกโรงเรียนและครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน
ในโรงเรียนผู้ใหญ่ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขออนุญาตจากท่าน ขอให้หัวหน้าฝ่าย
การศึกษานอกโรงเรียนส่งสำเนาแบบสอบถามที่ส่งมานี้ไปให้นักศึกษานอกโรงเรียนผู้ใหญ่
เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และส่งคืนไปยังศูนย์การศึกษา
นอกระบบโรงเรียนภาคตะวันออกเฉิงเหนือ (ชนอ.) จังหวัดอุบลราชธานี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุญาต

ขอแสดงความนับถือ

(นายรังสรรค์ สลับแสง)

นิติบัญญัติ วิชาเอกการศึกษานอกโรงเรียน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความรู้สึกหรือความคิดเห็น ของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครูผู้สอนและเรื่องทั่ว ๆ ไป
2. แบบสอบถามมี 2 ตอน
ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดบางประการของนักศึกษา
ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อครูผู้สอน มีทั้งหมด 50 ข้อ
3. ข้อความแต่ละข้อในตอนที่ 2 นั้น เป็นแบบที่นักศึกษาอ่านแล้วตัดสินใจตามความรู้สึกของนักศึกษากว่า ครูที่สอนนักศึกษาได้จะหาตามข้อความข้างน้อยเพียงไร
4. ช่อง ☐ ที่หมายความว่าอยู่ทางขวามือสุด ไม่ต้องกรอกอะไรลงไป
5. เมื่อพิจารณาตามความถี่น้อยแล้ว ให้นักศึกษาพิจารณาเลือกตอบจากช่องทางขวามือ โดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการตอบ มีช่องให้เลือกตอบ 5 ช่องดังนี้

ตัวอย่างการตอบ

○ ครูของข้าพเจ้านับสนับสนุนให้นักศึกษา
แข่งขันการเรียน

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
☒	☐	☐	☐	☐

การกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเห็นด้วยอย่างยิ่ง แสดงถึงความรู้สึกของนักศึกษากว่าครูที่สอนสนับสนุนให้นักศึกษาแข่งขันการเรียนเสมอ

- 6 การตอบแบบสอบถามนี้ คำตอบของนักศึกษาจะรักษาไว้เป็นความลับ และไม่นำไปเปิดเผยที่ใดเป็นรายบุคคล ฉะนั้นขอให้นักศึกษาสบายใจในการตอบ และตอบตามความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่แท้จริง ยิ่งตอบตามความจริงมากเพียงไรยิ่งเป็นผลดีมากเท่านั้น
7. ก่อนลงมือทำแบบสอบถาม กรุณากรอรายละเอียดของนักศึกษาลงในตอนที่ 1 ก่อน แล้วจึงทำตอนที่ 2 ต่อไป

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง


(นายรังสรรค์ สลับแสง)

แบบสอบถาม

ทัศนคติของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครูผู้สอนในโรงเรียนผู้ใหญ่
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดบางประการของนักศึกษา

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน
ข้าพเจ้าเป็นนักศึกษาโรงเรียนผู้ใหญ่ . . .

1. ระดับ ☐ ระดับที่ 3
☐ ระดับที่ 4

1

☐

2. เพศ

2

☐ ชาย

☐

☐ หญิง

3. อายุ

3

☐ 20 ปีลงมา

☐

☐ 21 - 25 ปี

☐ 26 ปีขึ้นไป

4. อาชีพ

4

☐ ประกอบอาชีพ

☐

☐ ไม่ได้ประกอบอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อครู

โปรดหาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ครูของข้าพเจ้าส่งเสริมให้นักศึกษาคิด ถามปัญหาหรือแสดงความคิดเห็น					5 ☐
2. ครูของข้าพเจ้านำปัญหาที่เกิดขึ้นจริง มาให้นักศึกษาคิดและหาวิธีแก้ปัญหา					6 ☐
3. ครูของข้าพเจ้าให้นักศึกษารับผิดชอบใน การทำกิจกรรมอย่างอิสระ โดยมีครู คอยแนะนำเพิ่มเติม					7 ☐
4. ครูของข้าพเจ้าปรับเนื้อหาในบทเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพ ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา					8 ☐
5. ครูของข้าพเจ้าใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					9 ☐
6. ครูของข้าพเจ้าแนะนำแหล่งค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติม					10 ☐
7. ครูของข้าพเจ้าให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการวางแผนการเรียน					11 ☐

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8. ครูของข้าพเจ้าเปิดโอกาสให้นักศึกษา ให้คะแนนการเรียนและการทำงานของ ตนเอง เพื่อประกอบกับการให้คะแนน ของครู					12 ☐
9. ก่อนหมดชั่วโมงครูได้ให้นักศึกษาช่วยกัน สรุปหรือคัดสนปัญหา และจะแนะนำ เพิ่มเติม ถ้าเห็นว่ายังไม่สมบูรณ์					13 ☒
10. ครูจะ เน้นให้นักศึกษาได้นำความรู้จาก การเรียน ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน					14 ☒
11. ครูของข้าพเจ้าให้นักศึกษามีอิสระ ในการเรียน เช่น การเลือกที่นั่ง การเลือกกลุ่ม ฯลฯ					15 ☐
12. ครูของข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็น และคำวิจารณ์ของนักศึกษา					16 ☐
13. ครูของข้าพเจ้าดำเนินการสอนอย่าง เป็นกันเองไม่เคร่งเครียด					17 ☐
14. ครูของข้าพเจ้าส่งเสริมให้นักศึกษา มีกำลังใจที่จะเรียน เช่น ชมเชยผลงาน ของนักศึกษา					18 ☐

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
15. ครูของข้าพเจ้าอบรมเรื่องความประพฤติ สอดแทรกในบทเรียนต่าง ๆ						19 ☐
16. เมื่อมีปัญหาขัดแย้งกัน ครูของข้าพเจ้า ใช้เหตุผลในการพิจารณาคัดสิน						20 ☐
17. เมื่อนักศึกษาทบทวนระเบียบของโรงเรียน ครูของข้าพเจ้าจะเรียกพบเป็นการส่วนตัว						21 ☐
18. ก่อนที่จะเริ่มเรียน ครูของข้าพเจ้าจะ ชี้แจงการปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน						22 ☐
19. ครูของข้าพเจ้าเข้มงวดระเบียบวินัย						23 ☐
20. ครูของข้าพเจ้ามีอารมณ์ดี และเป็น - กันเองกับนักศึกษา						24 ☐
21. ครูของข้าพเจ้าไม่เคยกร้าวราวคนอื่น						25 ☐
22. ครูของข้าพเจ้า ปฏิบัติตนเสมอต้น เสมอปลาย						26 ☐
23. ครูของข้าพเจ้าควบคุมอารมณ์ตนเองได้ แม้จะอยู่ในเวลาโกรธ						27 ☐
24. ครูของข้าพเจ้าจะคำนึงถึงที่ เมื่อ นักศึกษามีผิด						28 ☐

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
25. ครูของข้าพเจ้าเป็นคนสุบุรุษรอบคอบ					29 ☐
26. ครูของข้าพเจ้าจะขอโทษทันที เมื่อเกิด การผิดพลาด					30 ☐
27. ครูของข้าพเจ้าหาตัวเป็นแบบอย่างที่ดี แก่นักศึกษา					31 ☐
28. ครูของข้าพเจ้าเป็นคนตรงต่อเวลา					32 ☐
29. ครูของข้าพเจ้าให้การต้อนรับเมื่อมีแขก มาเยี่ยมชั้นเรียน					33 ☐
30. ครูของข้าพเจ้าหาตัวเป็นที่ชื่นชอบของ คนทั่วไป					34 ☐
31. ครูของข้าพเจ้าแต่งกายสะอาดเรียบร้อย					35 ☐
32. ครูของข้าพเจ้ามีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี					36 ☐
33. ครูของข้าพเจ้าเป็นคนกระฉับกระฉ่อง					37 ☐
34. ครูของข้าพเจ้าเป็นคนร่าเริง และมี อารมณ์ขัน					38 ☐
35. ครูของข้าพเจ้ามีอัธยาศัยดี					39 ☐
36. ครูของข้าพเจ้าพูดจาสุภาพ					40 ☐

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
37. เมื่อมีการขัดแย้งกัน ครูของข้าพเจ้า สามารถชี้แจงให้นักศึกษาคงกันได้					41 ☐
38. ครูของข้าพเจ้าเข้าสังคมได้ดี					42 ☐
39. ครูของข้าพเจ้าเป็นคนตรงไปตรงมา					43 ☐
40. ครูของข้าพเจ้าพูดจาฉะฉานน่าเชื่อถือ					44 ☐
41. ครูของข้าพเจ้าทำความรู้จักรับนักศึกษา ทั้งในและนอกชั้นเรียน เช่น พูดคุยกับ นักศึกษา ให้นักศึกษาเขียนเรื่องราว เกี่ยวกับตัวเอง					45 ☐
42. ครูของข้าพเจ้าร่วมเป็นสมาชิกในกิจกรรม ที่นักศึกษาจัดขึ้น เช่น งานรื่นเริง การไปทัศนศึกษา					46 ☐
43. ครูของข้าพเจ้าเปิดโอกาสให้นักศึกษา พูดคุย หรือปรึกษาปัญหาส่วนตัวได้เมื่อ อยู่นอกชั้นเรียน					47 ☐
44. ครูของข้าพเจ้าเป็นที่ปรึกษาแนะนำ และช่วยเหลือให้นักศึกษาในเรื่องการเรียน					48 ☐

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
45 ครูของข้าพเจ้าใช้เวลาเป็นพิเศษสำหรับ ผู้ที่เรียนอ่อนหรือพลาดในการสอบ เช่น นักสอนซ่อมในวันหยุด หรือนอกเวลา					49 ☐
46. ครูของข้าพเจ้าทำความเข้าใจกับสภาพ ของนักศึกษา พร้อมทั้งสอนให้นัก นักศึกษาได้เรียนตามความสามารถ					50 ☐
47. ครูของข้าพเจ้าติดตามซักถามถึงงานที่ได้ มอบหมายให้นักศึกษาทำ					51 ☐
48. ครูของข้าพเจ้าติดตามซักถามถึงผู้ที่ขาด เรียนบ่อย ๆ พร้อมทั้งหาทางแก้ไข ชักจูงให้มาเรียนตามปกติ					52 ☐
49. ครูของข้าพเจ้าแนะแนวทางให้นักศึกษา ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับระเบียบของ โรงเรียน					53 ☐
50 ครูของข้าพเจ้าเต็มใจที่จะรับฟังปัญหา ของนักศึกษา					54 ☐

ขอขอบคุณนักศึกษาผู้ใหญ่ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข
การวิเคราะห์ข้อมูล
บทคัดย่อ

ตาราง 8 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อความ	t
1. ครูของข้าพเจ้าส่งเสริมให้นักศึกษาคิดตามปัญหา หรือแสดงความคิดเห็น	5.943
2. ครูของข้าพเจ้านำปัญหาที่เกิดขึ้นจริง มาให้นักศึกษาคิดและหาวิธีแก้ปัญหา	8.999
3. ครูของข้าพเจ้าให้นักศึกษาระดมความคิดชอบ ในการทำกิจกรรมอย่างอิสระ โดยมีครูคอยแนะนำเพิ่มเติม	8.250
4. ครูของข้าพเจ้าปรับเนื้อหาในบทเรียน ให้สอดคล้องกับความต้อ้งการและสภาพในชีวิตประจำวันของนักศึกษา	4.598
5. ครูของข้าพเจ้าใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหา	5.879
6. ครูของข้าพเจ้าแนะนำแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	7.595
7. ครูของข้าพเจ้าให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน	15.324
8. ครูของข้าพเจ้าเปิดโอกาสให้นักศึกษา ให้คะแนนการเรียนและการทำงานของตนเอง เพื่อประกอบการให้คะแนนของครู	6.645
9. ก่อนหมดชั่วโมงครูให้นักศึกษาช่วยกันสรุปหรือคัดลั่นปัญหา และจะแนะนำเพิ่มเติมถ้าเห็นว่ายังไม่สมบูรณ์	4.064
10. ครูจะเน้นให้นักศึกษาได้ความรู้จากการเรียน ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	2.048
11. ครูของข้าพเจ้าให้นักศึกษามีอิสระในการเรียน เช่น การเลือกที่นั่ง การเลือกกลุ่ม ฯลฯ	5.039
12. ครูของข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็น และคำวิจารณ์ของนักศึกษา	16.874
13. ครูของข้าพเจ้าดำเนินการสอนอย่างเป็นกันเองไม่เกรงเกรียง	8.873
14. ครูของข้าพเจ้าส่งเสริมให้นักศึกษามีกำลังใจที่จะเรียน เช่น ชมเชยผลงานของนักศึกษา	8.918

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อความ	t
15. ครูของข้าพเจ้าอบรมเรื่องความประพฤติข้อแรกในบทเรียนต่าง ๆ	3.488
16. เมื่อมีปัญหาขัดแย้งกัน ครูของข้าพเจ้าใช้เหตุผลในการพิจารณาตัดสิน	11.720
17. เมื่อนักศึกษามีระเบียบของโรงเรียน ครูของข้าพเจ้าจะเรียกพบเป็นการส่วนตัว	4.978
18. ก่อนที่จะเริ่มเรียน ครูของข้าพเจ้าจะชี้แจงการปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน	4.499
19. ครูของข้าพเจ้าเข้มงวดต่อระเบียบวินัย	5.892
20. ครูของข้าพเจ้ามีอารมณ์ดี และเป็นกันเองกับนักศึกษา	3.937
21. ครูของข้าพเจ้าไม่เคยก้าวร้าวต่อคนอื่น	7.277
22. ครูของข้าพเจ้าปฏิบัติตนเสมอกันเสมอปลาย	4.511
23. ครูของข้าพเจ้าควบคุมอารมณ์ตนเองได้ แม้จะอยู่ในเวลาโกรธ	4.883
24. ครูของข้าพเจ้าจะตักเตือนทันที เมื่อนักศึกษามีผิด	5.190
25. ครูของข้าพเจ้าเป็นคนที่สุ่มรอบคอบ	8.076
26. ครูของข้าพเจ้าจะขอโทษทันทีเมื่อ กิดความผิดพลาด	4.719
27. ครูของข้าพเจ้าทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา	7.451
28. ครูของข้าพเจ้าเป็นคนตรงต่อเวลา	8.893
29. ครูของข้าพเจ้าให้การต้อนรับ เมื่อมีแขกมาเยี่ยมชมชั้นเรียน	10.08
30. ครูของข้าพเจ้าทำตัวเป็นที่ชื่นชอบของคนทั่วไป	16.578
31. ครูของข้าพเจ้าแต่งกายสะอาดเรียบร้อย	15.521
32. ครูของข้าพเจ้ามีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี	9.111

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อความ	t
33. ครูของข้าพเจ้าเป็นคนกระฉับกระเฉง	10.276
34. ครูของข้าพเจ้าเป็นกบฏหัวโจก และบิฮารมณัน	6.916
35. ครูของข้าพเจ้ามีอัธยาศัยดี	15.608
36. ครูของข้าพเจ้าพูดจาสุภาพ	6.774
37. เมื่อมีปัญหาขัดแย้งกัน ครูของข้าพเจ้าสามารถชี้แจงให้นักศึกษาตกลงกันได้	8.399
38. ครูของข้าพเจ้าเข้าสังคมได้ดี	6.200
39. ครูของข้าพเจ้าเป็นคนตรงไปตรงมา	7.356
40. ครูของข้าพเจ้าพูดจาฉะฉานน่าฟัง	21.192
41. ครูของข้าพเจ้าหาความรู้จากกับนักศึกษาทั้งในและนอกชั้นเรียน เช่น พูดคุยกับนักศึกษา ให้นักศึกษาเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง	9.230
42. ครูของข้าพเจ้าร่วมเป็นสมาชิกในกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้น เช่น งานรื่นเริง การไปทัศนศึกษา	11.101
43. ครูของข้าพเจ้าเปิดโอกาสให้นักศึกษาพูดคุย หรือปรึกษาปัญหาส่วนตัวได้เมื่ออยู่นอกชั้นเรียน	11.462
44. ครูของข้าพเจ้าเป็นที่ปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาในเรื่องการเรียน	11.022
45. ครูของข้าพเจ้าใช้เวลาเป็นพิเศษสำหรับผู้ที่ยังเรียนอ่อน หรือพลาดในการสอบ เช่น นัดสอนซ่อมในวันหยุดหรือนอกเวลา	7.148
46. ครูของข้าพเจ้าหาความเข้าใจกับภาพของนักศึกษา พร้อมทั้งผ่อนผันให้นักศึกษาได้เรียนตามความสามารถ	6.660

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อความ	t
47. ครูของข้าพเจ้าติดตามซักถามถึงงานที่ได้มอบหมายให้นักเรียนทำ	3.320
48. ครูของข้าพเจ้าติดตามซักถามถึงผู้ที่ขาดเรียนบ่อย ๆ พร้อมทั้งหาทางแก้ไขชักจูงให้มาเรียนตามปกติ	9.600
49. ครูของข้าพเจ้าแนะแนวทางให้นักศึกษาปฏิบัติตน ให้เหมาะสมกับระเบียบของโรงเรียน	6.907
50. ครูของข้าพเจ้าเต็มใจที่จะรับฟังปัญหาของนักเรียน	5.190

การวิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ในการเปรียบเทียบทัศนคติและความคิดเห็น
ที่มีต่อครูผู้สอน ของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีอายุต่างกัน ดังตาราง 9 - 15

ตาราง 9 ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มนักศึกษา ที่มีอายุ 20 ปีลงมา 21-25 ปี
และ 25 ปีขึ้นไป

อายุ	ค่าสถิติ	การสอน	การปกครอง	ลักษณะทางทาง	ความประพฤติ	ความสัมพันธ์ กับนักศึกษา
20 ปีลงมา N=499	$\bar{X}$	41.418	40.346	40.521	40.480	41.374
	S	5.074	5.405	5.573	5.645	6.010
	S ²	25.573	29.218	31.605	31.868	36.062
20-25 ปี N=132	$\bar{X}$	41.098	40.454	40.659	40.825	42.083
	S	4.637	4.694	5.301	5.044	4.788
	S ²	21.509	22.036	28.104	25.442	22.931
25 ปีขึ้นไป	$\bar{X}$	41.866	42.033	41.550	41.283	43.850
	S	6.847	6.313	5.708	6.935	4.811
	S ²	42.083	39.863	32.590	48.104	23.164

ตาราง 10 ค่า F -ratio ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูผู้สอน ระหว่าง นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S
อายุ 20 ปีลงมา	499	204.142	21.577
อายุ 20-25 ปี	132	205.212	19.348
อายุ 25 ปีขึ้นไป	60	210.583	24.854

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	2230.695	1115.347	2.418
ภายในกลุ่ม	288	137346.57	461.259	
รวม	690	319577.27	-	-

ค่า df (2,690)

ระดับความเชื่อมั่น 01 = 4.60

ตาราง 11 ค่า F-ratio ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครู ด้านการสอน
ของกุ่มนักศึกษามีอายุต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S
อายุ 20 ปีลงมา	499	41.418	5.074
อายุ 20-25 ปี	132	41.098	4.637
อายุ 25 ปีขึ้นไป	60	41.866	6.487

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	25.247	12.623	0.479
ภายในกลุ่ม	688	18126.09	26.346	
รวม	690	18151.337	-	-

ค่า $df(2, 688)$

มีระดับความเชื่อมั่น 01 = 4.60

ตาราง 12 ค่า F-ratio ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูด้านการปกครอง
ของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S
อายุ 20 ปีลงมา	499	40.346	5.405
อายุ 20-25 ปี	132	40.454	4.694
อายุ 25 ปีขึ้นไป	60	42.033	6.313

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	152.948	76.474	2.658
ภายในกลุ่ม	688	19789.658	28.764	
รวม	690	19942.606	-	-

ค่า $df(2,688)$

ระดับความเชื่อมั่น $01 = 4.60$

ตาราง 13 ค่า F-ratio ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูค่านลักษณะท่าทาง
ของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S
อายุ 20	499	40.521	5.573
อายุ 20-25 ปี	132	40.659	5.301
อายุ 25 ปีขึ้นไป	60	41.550	5.708

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	56.792	28.386	0.972
ภายในกลุ่ม	688	2195.018	30.632	
รวม	690	21131.811	-	-

ค่า $df(2, 688)$

ระดับความเชื่อมั่น $\alpha = 4.60$

ตาราง 14 ค่า F-ratio ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูด้านลักษณะท่าทาง
ของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S
อายุ 20 ปีลงมา	499	40.480	5.645
อายุ 20-25 ปี	132	40.825	5.044
อายุ 25 ปีขึ้นไป	60	41.283	6.935

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	41.636	20.818	0.649
ภายในกลุ่ม	688	22041.720	32.037	
รวม	690	22083.356	-	-

ค่า $df(2, 688)$

ระดับความเชื่อมั่น .01 = 4.60

ตาราง 15 ค่า F-ratio ของทัศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อครูผู้สอนด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษา ของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S
อายุ 20 ปีลงมา	499	41.374	6.005
อายุ 20-25 ปี	132	42.083	4.788
อายุ 25 ปีขึ้นไป	60	43.85	4.881

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	439.101	174.550	5.375 **
ภายในกลุ่ม	688	22328.633	32.454	
รวม	690	22697.734	-	-

** ค่า df (2,688) ระดับความเชื่อมั่น .01 = 4.60

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1